

Θ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΛΕΞΑΝΑΡΟΣ Κ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ακρωτηρίου 55 - Εδρα: Μαραγκοπούλου 5 - ΤΗΛ. 2610 341.515 - ΕΤΟΣ 6ο - ΣΑΒΒΑΤΟ 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2012 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 264* ΤΙΜΗ 1 ΕΥΡΩ

ΞΕΣΠΑΣΜΑ ΕΥΛΑΒΕΙΑΣ, ΞΕΧΕΙΛΙΣΜΑ ΕΛΠΙΔΟΣ

Του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου

ΣΕΛΙΔΑ 3

Τιμή σε ανθρώπους της προσφοράς

ΣΕΛΙΔΑ 14

Μεγαλοπρεπώς
πανηγύρισε
η Ιερά Μονή
Ελεούσης την
Κοίμηση της
Θεοτόκου

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛ. 16

Ο ΓΛΥΚΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ ΤΩΝ ΘΛΙΒΟΜΕΝΩΝ Η ΧΑΡΑ

Μετά από δμηνη σκληρή δοκιμασία εγκατέλειψε τη ζωή την πρόσκαιρη ο ξεχωριστός Δάσκαλος και Θεολόγος, αλλά και ο σεμνός υπηρέτης της τοπικής μας Εκκλησίας Γεώργιος Κατσούλας, που πάντα προσπαθούσε να δίνει νόημα στη ζωή, να υπηρετεί το συνάνθρωπο και να συμπληρώνεται και τελειώνεται δεχόμενος αδιαμαρτύρητα και τα καλά και τα άσχημα. Πάντα βέβαια σύμφωνα με τις αρχές των Πατέρων της Εκκλησίας, τους οποίους είχε ενστερνιστεί και με τις διδαχές τους επορεύετο το δύσκολο δρόμο της ζωής.

Ο Γεώργιος Κατσούλας, όπως τον γνωρίσαμε υπήρξε μεγάλο ηθικό ανάστημα, με άρτια και πλήρη θεολογική κατάρτιση, με πίστη αταλάντευτη, με παρηρησία λόγου και με απόψεις που απέπνεαν το άρωμα της Ορθοδοξίας.

Υπήρξε στη ζωή του λιτός και απέριτος αλλά μεστός και

Regina Travel

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ - ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ ΣΑΦΑΚΑ, ΑΡ. ΕΙΔ.Σ.ΛΕΙΤ: 04-14-Ε-60-00431-0-1, ΓΟΥΝΑΡΗ 131, ΠΑΤΡΑ,

Οργανωμένα ταξίδια εσωτερικού και εξωτερικού-ενοικιάσεις πούλμαν- ακτ. εισιτήρια, ΤΗΛ & Fax: 2610-276116, 6936-873.313, **6986-277.697 what's up** e-mail: regina-travel@hotmail.com, http://regina-travel-patra.blogspot.com/, Βρείτε μας και στο facebook: Regina - travel Patra

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΡΟΜΩΝ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2012**

5ΗΜΕΡΗ: Από 27/08/12 έως 31/08/12: ΠΑΤΜΟΣ, ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ, Ι.ΜΟΝΗ ΑΓ.ΙΩΑΝΝΗ ΘΕΟΛΟΓΟΥ-ΣΠΗΛΑΙΟ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ-ΛΕΙΨΟΥΣ, ΤΙΜΗ: 260,00 ευρώ.

24/08: 1ήμερη, ΖΑΚΥΝΘΟΣ-ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΤΙΜΗ: 38,00 ευρώ.

24 & 25/08: 2ήμερη, ΤΗΝΟΣ - ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

25 & 26/08: 2ήμερη, ΛΕΥΚΑΔΑ - ΠΑΝ.ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ-ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ (ΛΥΓΙΑ-ΝΙΚΙΑΝΑ-ΠΕΡΙΓΑΛΙ-ΒΑΣΙΛΙΚΗ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΤΣΙΚΙ-ΚΑΘΙΣΜΑ), ΤΙΜΗ: 90,00 ευρώ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΡΟΜΩΝ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012**

02/09: 1ήμερη, ΟΣΙΟΣ ΕΦΡΑΙΜ - ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡΟΣ - ΝΕΑ ΜΑΚΡΗ, ΤΙΜΗ: 25,00 ευρώ

07 & 08/09: 2ήμερη, ΤΗΝΟΣ - ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ, ΤΙΜΗ: 110,00 ευρώ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ: 08 & 09/09: 2ήμερη, ΜΕΤΕΩΡΑ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ-ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ, (στην τιμή περιλαμβάνεται η μεταφορά με το λεωφορείο και μια διαν/ση σε ξεν/χειο 3* στην Καλαμπάκα με πρωινό και ένα δείπνο), ΤΙΜΗ: 75,00 ευρώ.

09/09: 1ήμερη, ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝ. ΜΑΛΕΒΗΣ - ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΛΟΥΚΟΥΣ - ΝΑΥΠΛΙΟ, ΤΙΜΗ: 25,00 ευρώ

16/09: 1ήμερη, ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝ. ΠΡΟΥΣΙΩΤΙΣΣΑΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ, ΤΙΜΗ: 27,00 ευρώ.

21 & 22/09: 2ήμερη, ΤΗΝΟΣ - ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ, ΤΙΜΗ: 110,00 ευρώ.

22 & 23/09: 2ήμερη, ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝ. ΣΟΥΜΕΛΑ - ΒΕΡΟΙΑ - ΝΑΟΥΣΑ - ΕΔΕΣΣΑ - ΑΡΧ. ΧΩΡΟΣ ΒΕΡΓΙΝΑΣ, ΤΙΜΗ: 85,00 ευρώ.

29 & 30/09: 2ήμερη, ΑΝΔΡΟΣ & ΤΗΝΟΣ - ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ, ΤΙΜΗ: 130,00 ευρώ

30/09: 1ήμερη, ΧΑΛΚΙΔΑ - ΑΓ. Ι. ΡΩΣΣΟΣ, ΤΙΜΗ: 26,00 ευρώ.

30/09: 1ήμερη, ΛΕΥΚΑΔΑ - ΝΥΔΡΙ - ΠΑΝ. ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ, ΤΙΜΗ: 22,00 ευρώ.

* **Ενημερωθείτε για τα αναλυτικά προγράμματα στα τηλέφωνα του γραφείου: 2610-276116, 6936-873313, 6986-277.697 what's up**

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ
8259

Ο Εκκλησιολόγος

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Μαραγκοπούλου 5 - Τ.Κ. 26331 - ΠΑΤΡΑ

τηλ. & FAX: 2610 / 222392 και 341515

E-mail: & ekkliologos@gmail.com

- alexkoll@otenet.gr

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ: ΗΛΙΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

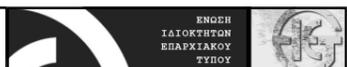
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ιδιώτες - Ελλάδα 50 ευρώ

Ευρώπη 100 ευρώ

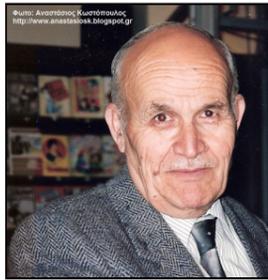
Αμερική, Ασία, Αυστραλία, Αφρική 200 ευρώ

Μέλος της:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΟΥΛΑΣ

Ο Βιωματικός Θεολόγος

πλούσιος σε επιχειρήματα και νοήματα της Χριστιανικής Πίστεως. Σ' όλα τα προβλήματα ο κυρ-Γιώργης είχε τη λύση, γιατί όπως προανέφερα, τα επιχειρήματά του αντλούσε απ' το ακαταμάχητο Πατερικό λειμωνάρι, που το είχε στην κυριολεξία ρουφήξει. Όσο τον κέντριζες και τον προκαλούσες τόσο ο λόγος του γινόταν πύρινος και αφοπλιστικός.

Για κάθε αμφισβήτηση υπήρχε πάντα η θέση η σωτήρια, η θέση που ξεκινούσε απ' τα λόγια Εκείνου που ήθελε τη σωτηρία του ανθρώπου και την κυριαρχία της αγάπης και της δικαιοσύνης.

Πάντα εύρισκε τρόπους να ξεπεράσει δύσκολους προβληματισμούς, αναπάντητα ερωτήματα, αμφιβολίες που οδηγούν στη δυσπιστία και να ικανοποιεί το συ-

νομιλητή του, όσο κι' αν αυτός συνέχιζε να τον "πειράζει".

Δεν οργιζόταν, ούτε καταλόγιζε προκατάληψη στο συνομιλητή του αλλά πάντα άκουε με επιμονή, δεχόταν κατ' αρχάς την άρνηση και στη συνέχεια με την ευρυμάθειά του ανέτρεπε ένα - ένα τα επιχειρήματα του αμφισβητή συνομιλητή του. Δεν ήταν απόλυτος αλλά γινόταν με τον τρόπο του πειστικός. Ήταν ο Γιώργος ο Θεολόγος και άνθρωπος, που γνώριζε τη ψυχολογία των ανθρώπων, που δεν ήταν αποκομμένος από τον κόσμο, που λάτρευε τον "Κύριο των Δυνάμεων" που σιγοφιθύριζε το μεθ' ημών ο Θεός, που γονάτιζε ευλαβικά και σεμνά στη θεία Ιερών σκηνοματών, που είχε πρότυπά του σεβάσιμους Γέροντες όπως ο π. Γερβάσιος, π. Παναγής, Χριστόδουλος Φάσος (τοπικές αγίες μορφές) αγιορείτες μοναχούς και άλλους.

Πρότυπά του υπήρξαν οι Πρωτοχριστιανικοί και οι πρωτομάρτυρες ως και η πρωτοχριστιανική οργάνωση της Εκκλησίας.

Δυστυχώς ο **Γεώργιος ο Κατσούλας**, ο Καθηγητής - ο ψάλλτης στις λαϊκές γει-

**Του κ. Σπήλιου Θεοδωρακόπουλου
Φιλολόγου τ. Λυκειάρχου**

τονίες, ο κήρυκας του θείου λόγου, ο επιστήμονας μεγάλου βεληνεκούς, ο απλόσικός συζητητής, ο φίλος και άνθρωπος δεν υπάρχει μεταξύ μας, υπάρχει όμως σύμφωνα με τα πιστεύα του αλλά και όλων των χριστιανών εκεί όπου οι άγιοι αναπαύονται και μεσιτεύουν για όλους εμάς.

Γεώργιε μεσίτευε για όλους εμάς.

* **ΦΩΤΟ, Αναστάσιος Κωστόπουλος**

**ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΠΑΤΡΩΝ
ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ 61
262 21 ΠΑΤΡΑ
ΤΗΛ. & FAX 2610-279807**

ΨΗΦΙΣΜΑ

Δια την εκδημία εις Κύριον του πολυαγαπημένου μας και σεβαστού **Γεωργίου Κατσούλα** το Δ.Σ. της Χριστιανικής Στέγης Πατρών εκφράζει τα εγκάρδια συλλυπητήρια του στην αγαπημένη του σύζυγο, στα παιδιά του και τους λοιπούς οικείους του και τη βεβαία και παρήγορο ελπίδα ότι η ψυχή του αναπαύεται μετά των Αγίων της Εκκλησίας μας.

Διετέλεσε εξαιρετος εκπαιδευτικός λειτουργός και θεολόγος και διηκόνησε επί πολλές δεκαετίες με πολλή αγάπη και αυταπάρνηση ως πολίτιμο μέλος και συνεργάτης εις το έργο της Χ.Σ. και γενικώτερα της Εκκλησίας. Καταθέσαμε 300 ευρώ στη μνήμη του υπέρ της Χ.Σ. Πατρών

**Για το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
Κων/νος Κούλης**

Οδεύει η πίστη γονατιστή στη ανηφόρα του Γηροκομείου, για να καταθέσει στη Μάνα του κόσμου, το θαλερό της δάκρυ στην κοιμήσή της. Την πάνσεπτον σου κοίμησιν Παναγία Παρθένε, αγνή, των αγγέλων τα πλήθη εν ουρανώ και ανθρώπων το γένος επί της γης, μακαρίζομεν» και να ψάλλει με τον υμνωδό: **Πάσαι των Αγγέλων αι στρατιαί Πρόδρομε Κυρίου Αποστόλων η Δωδεκάς Οι Άγιοι πάντες μετά της Θεοτόκου ποιήσατε πρεσβείαν εις το σωθήναι ημάς».**

Έρποντας ανηφορίζει, για να φέρει την ευλάβειά της ταπεινή δέηση:

«Δέσποινα και μήτηρ του λυτρωτού δέξαι παρακλησεις αναξίων σου ικετών» και νοερά να βρεθεί εκεί όπου: Απόστολοι εκ περάτων συναθροισθέντες Γεσθημανή το χωρίον»...

Μαζί τους κι εμείς, αρχαία οικογενειακή συνήθεια, από τα παιδικά μας χρόνια, όσο θυμάμαι τον εαυτό μου, κάθε παραμονή ανηφορίζαμε το μικρό δύσβατο μονοπάτι -τότε -που δεν είχε καμιά σχέση με τον σημερινό ασφαλτοστρωμένο δρόμο, ο οποίος οδηγεί στην πίσω πόρτα του Μοναστηριού.

Κι όσο μπορώ να ξαναφέρνω στη μνήμη μου, πάντα, παραμονή ανεβαίναμε από εκεί, μνημόσυνο πες -τάμα της θείας της σωχωρεμένης από χρόνια- η οποία ανέβαινε την ανηφόρα στον αγακαθωτό γεμάτο τσουκνίδες και αγριόχορτα -τότε- μονοπάτι γονατιστή, για να πάμε στην εκκλησιά να ξευχητήσουμε στη αγρυπνία της παραμονής, όπου αμέτρητος κόσμος, έφερνε τα βήματά του ως εκεί πάνω.

Το 'χε τάμα, από τότε που γλύτωσε από τη συμφορά του '22, στην παραλία της Σμύρνης, όταν τρέχανε αλαφιασμένες μαζί με τη μάνα μου και τις άλλες τέσσερις αδελφές, να φτάσουν ν' ανεβούνε κρατώντας η μια το χέρι της άλλης, έχοντας στον κόρφο τους μαζί με τα λίγα τους κοσμήματα, ακριβό κόσμημα και τις αγίες εικόνες από το εικονοστάσι του σπιτιού.

Εκεί ήταν που χάθηκε ανεβαίνοντας στη σκάλα του πλοίου, η γιαγιά, στη προσπάθειά της ν' ανεβάσει πρώτα τα κορίτσια της να τα σώσει και κάποιος την έσπρωξε - ιστορούσε η μάνα μου-κι έπεσε στη θάλασσα.

Άνθρωπος στη θάλασσα!

Ποιος έδινε σημασία. Ο σέζων εαυτών σωθείτω!! Από τότε σα μνημόσυνο πες η θεία Χρυσώ-η μικρότερη από τις αδελφές, ανέβαινε το ανηφορικό μονοπάτι στη χάρη Της, γονατιστή από την αρχή της ανηφόρας. Στα τελευταία μέτρα, λίγο πριν το έμπα του

μοναστηριού, γονατίσαμε όλοι μας και μπαίναμε έρποντας στη εκκλησία.

Εκεί, για λίγο να ξεαποστάσουμε, πριν ακόμη μπούμε στο Καθολικό ν' ανάψουμε το κερί μας- από αγνό μελισσοκέρι φερμένο μαζί μας επί τούτου- η θεία έψελνε με την ωραία κοντράλτα φωνή και με τα μάτια

της να πλημμυρίζουν από τα δάκρυα της, ώσπου που μας παράσερνε κι εμάς και κλαίγαμε- τη μικρή συμμετοχή της πες: Ω του παραδόξου θαύματος. Η πηγή της ζωής εν μνημείω τίθεται και κλίμαξ προς ουράνιον ο τάφος γίνεται. "Ευ-

φραίνου Γεσθημανή το Άγιον τέμενος..."

Κι όταν έφτανε να απαγγέλλει «Την στην δοξάζουσι κοίμησιν εξουσία θρόνοι, αρχαί, κυριότητες, δυνάμεις και Χερουβίμ και τα φριχτά Σεραφείμ... Προσπίπτουσι βασιλείς συν αρχαγγέλοις, αγγέλοις και μέλπουσι Κεχαριτωμένη χαίρε Ο κύριος μετά Σού..." εκεί πια το κλάμα της γινόταν γόος!

Τα ξαναφέρνω στο νου κάθε που ανεβαίνω- παραμονή Δεκαπενταύγουστου-στο μοναστήρι να προσκυνήσω την Κυρία και να πάρω την ευλογία του πατρός Συμεών, του ηγούμενου, που η αγάπη του με τιμά και με ενδυναμώνει κι ας με μαλώνει που δεν πάω τόσο τακτικά όσο θα έπρεπε. Έχει δίκιο!

Ξαναπηγαίνω από την ανηφόρα της πίσω εισόδου, μόνο που...

Μόνο που πηγαίνω με το αυτοκίνητο.

«Ακόμη και στο μοναστήρι με την άνεσή σου, ε;» με κριτικάρει εκείνος ο εξομολόγος που κρύβω βαθιά μου.

- Με πονάνε τα πόδια - προσπαθώ να δικαιολογηθώ -λαχανιάζω.

- Α μπα; Για να περπατάς 2-3 χιλιόμετρα τη μέρα δε λαχανιάζεις;

- Μα κάνει καλό στην καρδιά- λέει ο γιατρός

- Α τη καρδιά τη σκέφτεσαι. Την ψυχή σου; Τριακόσια μέτρα όλο κι όλο η ανηφόρα, με καρφώνει.

Δεκαπενταύγουστος. Το Πάσχα του καλοκαιριού -λένε. **Για μένα είναι το προσκύνημα της μνήμης.** Η οδοιπορία της σε μια παλιά εποχή όπου η παιδική πίστη στη γέμιζε δάκρυα τα μάτια και την ψυχή. Δεν είναι η ανηφόρα που με λαχανιάζει. Είναι που δεν μπορώ να ξαναφέρω τον χρόνο πίσω και να καθίσω στην πεζούλα στο πάνω μέρος της ανηφόρας να ψάλω με παιδική φωνή και καθαρή καρδιά: **Χαράς μου την καρδιάν πλήρωσον Παρθένε, η της χαράς δεξαμένη το πλήρωμα, της αμαρτίας την λύτην εξαφανίζουσα.**

ΞΕΣΠΑΣΜΑ ΕΥΛΑΒΕΙΑΣ, ΞΕΧΕΙΛΙΣΜΑ ΕΛΠΙΔΟΣ

Η εορτή της Παναγίας μας γιορτάστηκε σε όλη την Ορθοδοξία με ξεχωριστή λαμπρότητα. Για μια ακόμα φορά, ενώθηκε ο ουρανός με τη γη και οι αγγελικές δυνάμεις μαζί με τους ανθρώπους, ύμνησαν την όντως Θεοτόκον, την Τιμιωτέραν των Χερουβίμ και ενδοξωτέραν ασυγκρίτως των Σεραφίμ.

Σείστηκε η Ορθόδοξη Ελλάδα απ' άκρου εις άκρον και προσκύνησε την Μεγαλόχαρη στην Τήνο, την Μάνα του ξεριζωμένου Ελληνισμού στο Μοναστήρι του Πόντου, την Κυκκώτισσα στο πονεμένο και δακρυσμένο νησί της Κύπρου, την Παρηγοριά του στην Αγιάσσο...

Ευλαβικά ανηφόρισε στα

Μοναστήρια της και τα Προσκυνητά της και κατέκλυσε τους Ναούς και τα Ξωκλήσια της ο Ορθόδοξος Ελληνισμός, προσφέροντας τα μύρα της ευγνωμοσύνης του, για τις πολλές της ευεργεσίες και τις ακοίμητες πρεσβείες της προς τόν Υιόν και Θεόν της, τον Κύριον ημών και Σωτήρα Ιησούν Χριστόν.

Εμείς εζήσαμε συγκλονιστικές στιγμές στο Μοναστήρι της Πάτρας, στο Γηροκομείο, όπου καθ' όλη την διάρκεια των δεκαπέντε ημερών του Αυγούστου, πού τελούνται οι Παρακλήσεις προς την μεγάλη μας Μάνα, ο ευσεβής Λαός προσέτρεξε για να αποθέσει ενώπιον τού θαυματουργού και πειριπύστου Εικονίσματός της, τα άνηθ της βαθείας του ευλαβείας.

Ιδιαίτερως όμως εζήσαμε δύο φορές κορυφαίες και συγκλονιστικές εμπειρίες, όπου το Ξέσπασμα τού Λαού προς την Παναγία έμοιαζε με ορμητικό ποτάμι, με χείμαρρο, ο οποίος παρέσυρε ό,τι ταπεινό και πρόσκαιρο, φθαρτό και εφήμερο και εβοήθησε την πλημμυρίδα των Προσκυνητών να φτάσει εκεί στις ιερές αυλές της Γηροκομιτίσσης, όπου μία μεγαλούπολη ολόκληρη, εξέφραζε τούς καημούς και τούς πόθους, όχι μόνο τούς δικούς της, αλλά τού Γένους ολοκλήρου.

Ήταν κατά την ημέρα που εψάλησαν τα εγκώμια της Παναγίας μας (Κυριακή προ της Εορτής της Κοιμήσεως), αλλά και κατά την ημέρα της μεγάλης Γιορτής της.

Κάθε χρόνο ζούσαμε στιγμές βαθείας συγκινήσεως στο Μοναστήρι της Παναγίας μας, όμως ο εφετινός εορτασμός, ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Αποδείχτηκε μικρός ο Ναός, μικρό το Μοναστήρι γενικώς, μικρός και ο λόφος της Γηροκομιτίσσης, για να δεχθή τόσο κόσμο, πού κατά χιλιάδες έφτανε ως εκεί και προσπαθούσε να πλησιάσει το θαυματουργό Εικόνισμά της.

Ήταν άνθρωποι κάθε ηλικίας, κάθε κοινωνικής τάξεως και μορφώσεως. Νεανίσκοι και παρθένοι, πρεσβύτεροι μετά νεωτέρων. Και καθώς λιτανεύαμε την Παναγία μορφή της, διαπιστώναμε ότι το κύμα της αγάπης τού κόσμου προς αυτή, η ευωδία των καρδιών, τα δάκρυα στα μάτια, τα λυγισμένα γόνατα, τα υψωμένα σε ικεσία χέρια και τα απλωμένα να ακουμπήσουν στη Αγία της Εικόνα, τα μικρά παιδιά πού προσπαθούσαν να προσκυνήσουν, οι μανάδες με τα βρέφη πού ήθελαν να ασπαστούν εκείνη πού κρατάει το Θείο Βρέφος στην αγκαλιά της, όλος ο Λαός πού αισθανόταν, ότι η μεγάλη και στοργική Μάνα, τόν αγκαλιάζει και τού μιλάει γλυκά με το παρήγορο και ακτινοβόλο βλέμμα της, μάς εμπόδιζαν να προχωρήσωμε στην Ιερά Λιτανεία.

«Την συν δοξάζουσιν Κοίμησιν Εξουσία, Θρόνοι, Αρχαί, Κυριότητες, Δυνάμεις και Χερουβίμ και τα φρικτά Σεραφείμ... Αγάλλονται γηγενείς επί τη θεία Σου δόξη κοσμούμενοι. Προσπίπτουσι Βασιλείς, συν Αρχαγγέλοις Αγγέλοις και μέλπουσι. Κεχαριτωμένη χάρει, μετά σου ο Κύριος, ο Παρέχων το κόσμo δια σου το μέγα έλεος...»

Αυτό τό Ξέσπασμα της ευλαβείας έδωσε και δίδει απάντηση σε όλους εκείνους, οι οποίοι επέστευσαν ότι εξέλιπε η πίστη από τις καρδιές των ανθρώπων. Απεστόμωσε και εμώρνε εκείνους οι οποίοι εθεώρησαν, ότι είναι δυνατόν να ξεριζωθή από τις καρδιές των Ορθοδόξων Ελλήνων η πατρώα ευσέβεια, η οποία εστήριξε και στηρίζει αυτό τόν Λαό στο διάβα των αιώνων.

Αυτό το ποτάμι της ευσεβείας κατέπνιξε και καταπνίγει την φωνή των ασεβών, οι οποίοι ηθέλησαν κατά καιρούς και προσπαθούν απεγνωσμένα κατά διαστήματα, να υψώσουν επηρμένη οφρύν εναντίον των ζωπύρων τού Γένους μας, πού έχουν γίνει ένα με το αίμα πού ρέει στις φλέβες μας, με τόν αέρα πού αναπνέομε, με τούς αγώνες μας, με τις προσπάθειές μας για επιβίωση, για ελευθερία,

για πρόοδο, για πολιτιστική ανάπτυξη και για την κατάκτηση των ουρανών.

Η Παναγία είναι η Μάνα μας. Καμιά μάνα δεν εγκαταλείπει το παιδί της, αλλά προκινδυνεύει και θυσιάζεται γι' αυτό. Και κανένα παιδί δεν αισθάνεται μεγαλύτερα ασφάλεια και θαλπωρή από εκείνη πού τού προσφέρει η αγκαλιά της μάνας του. Ακόμα και αν προς καιρόν, απομακρυνθή, γιατί η πλάνα ζωή το παρέσυρε, ουδέποτε θα παύσει και μάλιστα στις δύσκολες στιγμές να ενθυμείται την στοργή της και να λαμβάνη δύναμη, να ακούη την ευχή της και να στέκεται στα πόδια του, να προφέρει το όνομά της, για να γλυκαίνεται η καρδιά του.

Ένας Λαός γονάτισε και γονατίζει μπροστά στην μεγάλη μας Μάνα την Παναγία. Γιατί γνωρίζει ότι αυτή στάθηκε πάντοτε η σκέπη και προστασία του. Έκλαψε μαζί του, πόνεσε, αγωνίστηκε, άκουσε τούς μύχιους πόθους του και ενωτίστηκε τούς αλαλήτους στεναγμούς του. Εσφόγγισε τά δάκρυά του και τόν κράτησε τόσες φορές, από το χέρι. Ανεδείχθη η παραμυθία και παρηγοριά του σε δύσκολες ώρες. Αγκάλιασε στοργικά τόν κάθε ένα προσωπικά, τα νοικοκυριά, τις πόλεις και τα χωριά, το Έθνος ολόκληρο.

Παρουσιάστηκε ενώπιον του αγωνιζόμενου Λαού μας ως Υπέρμαχος Στρατηγός. Και όταν το Γένος μας βρέθηκε εγκαταλελειμμένο και καθημαγμένο, ρακένδυτο και κατατρεγμένο, αυτή το ανέστησε, το ψύχωσε και το ωδήγησε στην έξοδο από τόν ωκεανό της δυστυχίας και της απελπισίας.

Ποιός μπορεί να λησμονήσει τον στεναγμό και τα δάκρυα τού Κολοκοτρώνη, μπροστά στο εικόνισμα της Παναγίας Κόρης στό Χρυσοβίτσι; «Χα νόμαστε Παναγία μου, μείναμε μόνοι, μη μάς αφήσεις Μάνα μας... Έλα και τώρα κοντά μας. Εσύ είσαι η απαντοχή μας και η ελπίδα μας...». Και τότε εκείνη, ως γλαφυρότατα και ποιητικά παρουσιάζεται η απάντησή της, γλυκά και στοργικά τού λέει:

«Κλέφτη παληέ, τα τόσα πού έχεις πάθει, θα 'πρεπε τώρα από πολύ καιρό να σ' έχουν μάθει,

πώς την βοήθεια πού θες και την ζωή με πόνο, μέσα μόνο θα την βρής, στην πίστη σου και μόνο...».

Ποιος μπορεί να μείνη ασυγκίνητος μπροστά στην έκφραση των πηγαίων αισθημάτων τού Ποντιακού Ελληνισμού, ο οποίος έχοντας ενώπιον του την γλυκυτάτη Μορφή της Σουμελιώτισσας, μάτρωσε τα κομμάτια της ψυχής του, ως λέγει ο Λαός για παρόμοιες καταστάσεις και μεγαλούργησε, χωρίς ποτέ να λησμονήσει τα άγια και αιματοβαμμένα χώματα που σπλαχνικά κρατάνε οστέα ηρώων και μαρτύρων τού Γένους μας;

Ας έλθουν, ναι, ας έλθουν οι ασεβείς να εμποδίσουν αυτό τόν κόσμο να φτάσει στην Εικόνα της Παναγίας. Θα προσκρούσουν, στον νεανικό ενθου-

σιασμό των ευλαβών και φερέλπιδων νέων, οι οποίοι επί ώρες πεζοπορούν κάνοντας τάμα να φτάσουν μπροστά της και πού είναι έτοιμοι, ως ο Ιησούς τού Ναυή, να σταματήσουν ακόμα και τόν ήλιο να δύση, προκειμένου να κερδίσουν την μάχη εναντίον εκείνων πού επιβουλεύονται τα ιερά και τα όσια μας.

Εις μάτην κοπιούν, όσοι πιστεύουν ότι θα νικήσουν με το να πολεμούν τις ρίζες της ευσεβείας μας, θέλοντας να πλήξουν είτε τα μάθημα των Θρησκευτικών, είτε κατεβάζοντας τα σύμβολα, είτε άποχριστιανίζοντας τόν τόπο, αφού αυτή και μόνο η γιορτή της Παναγίας, είναι σε θέση να αναπληρώσει όλη τήν διδακτική ύλη, όλες τις διδακτικές ώρες, σε όλα τα σχολεία και να διδάξει τα παιδιά μας ποιος είναι ο αληθινός Θεός, ο οποίος έγινε άνθρωπος και πού είναι η σχέση του ανθρώπου με τον Θεό.

Και κάτι ακόμα. Η γιορτή της Παναγίας μας, εφέτος ειδικά, ήταν ένα ξεχείλισμα ελπίδος. Πόνεσε και πονάει αυτός ο Λαός. Υποφέρει τόν τελευταίο καιρό, από προβλήματα πού συσσωρεύονται μπροστά του και από την απειλή των μνημονίων και των απαιτήσεων των ξένων δυναστών του, πού κινούν απειλητικά το δάχτυλο κάθε ημέρα εναντίον μας. Δεν πρέπει να περιμένουμε τίποτε απ' αυτούς. Είναι άσπλαγχοι, «δεν έχουν Θεό και δεν τιμούν την Παναγία». Και είναι γνωστό ότι δίχως Θεό, όλα επιτρέπονται.

Εμείς ούτε χαθήκαμε, ούτε θα χαθούμε. Αντέξαμε και σε χειρότερα. «Νεφίδιον εστί και θάπτον παρελεύσεται», ως λέγει χαρακτηριστικά ο Ιερός Χρυσόστομος.

Η Μάνα μας δεν θα μάς αφήσει ποτέ. Μάς κρατάει στην αγκαλιά της. Μάς γλυκοφιλεί και μάς ασπάζεται και μείς την παρακαλούμε και την ευχαριστούμε.

«Πάντων θλιβομένων η χαρά και αδικουμένων προστάτις και πενομένων τροφή, ξένων τε παράκλησις και βακτηρία τυφλών, ασθενούων επίσκεψις, καταπονουμένων, σκέπη και αντίληψις και ορφανών βοηθός, Μήτηρ τού Θεού τού Υψίστου, συ υπάρχεις Άχραντε, σπεύσον, δυσωπούμεν, ρύσασθαι τούς δούλους σου».

Περαίνοντας τις παραπάνω σκέψεις, επιθυμώ από τά βάθη της ψυχής μου, να ευχαριστήσω και να επαινέσω, τόν ευσεβή, τόν φιλόθεο και φιλάγιο Λαό μας, το ευλογημένο ποίμνιο της Ιεράς και Αποστολικής Μητροπόλεως των Πατρών, αλλά και όλους τούς αδελφούς, οι οποίοι απ' όπου γης και πατρίδος, ευρέθησαν στην πόλη μας και γιόρτασαν μαζί μας, μαζί με τόν Ιερό μας Κλήρο, τις Μοναστικές Αδελφότητες και τούς χριστιανούς μας, την μεγάλη Εορτή της Παναγίας μας. Ιδιαίτερως ευλογώ και συγχαίρω την ευσεβή νεολαία μας, πού μάς εξέπληξε με την έκφραση της πηγαίας ευσεβείας της.

Θα επαναλάβω, ό,τι είπα ως κατακλείδα τού κηρύγματός μου, κατά τόν Εσπερινό της λαμπράς Παναγίας της Παναγίας στο Μοναστήρι της Γηροκομιτίσσης.

«Αδελφοί μου, είστε η χαρά μας, είστε ο στέφανός μας, είστε τό ωραιότερο δώρο τού Θεού. Αξίζει νά αγωνίζεται κανείς νύκτα και ημέρα και να θυσιάζεται για ένα υπέροχο Λαό, όπως είναι ο Πατριαϊκός ευλογημένος Λαός. Εύχομαι, Κύριος ο Θεός, δια πρεσβειών της Παναγίας μας, να σάς χαρίζη:

«Αντί των επιγείων, τα επουράνια, αντί των προσκαίρων τα αιώνια, αντί των φθαρτών, τα άφθαρτα» (από την Θεία Λειτουργία τού Μεγ. Βασιλείου)

Του Σεβ. Μητροπολίτου
Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Ευλαβικό κερύ στην Μνήμη ενός Ευλογημένου Ιερέως

+ π. Αθανάσιος Γεωργόπουλος (1922 - 2012)

Πριν από λίγες ημέρες, το απόγευμα της 8^{ης} Αυγούστου, ο Κύριος της Ζωής και του Θανάτου και Μέγας Αρχιερέυς Κύριος Ιησούς, μετεκάλεσε προς τα Ουράνια Σκηνώματα έναν κατά πάντα άξιον λειτουργόν Του, τον ευλαβέστατον π. Αθανάσιον Γεωργόπουλο.

Την επομένη, Πέμπτη 9 Αυγούστου, ετελέσθη στον Ι. Ν. Αγίας Τριάδος Αλισσού η εξόδιος ακολουθία του μακαριστού Γέροντα, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ.κ. Χρυσοστόμου με την προσηυχτική συμμετοχή πολλών ιερέων.

Η συγκίνηση ήταν ιδιαίτερη καθώς στον εν λόγω Ναό ο π. Αθανάσιος ήταν εφημέριος για περίπου τρεις δεκαετίες και με τον βίο και την εν γένει πολιτεία του ανεδείχθη στην συνείδηση του χριστιανού πληρώματος ποιμένας καλός, γνήσιος μαθητής του Αρχιεπίσκοπου Χριστού.

Χαράζοντας αυτές τις γραμμές επιθυμώ να καταθέσω μια πνευματική ανθοδέσμη στην σεβάσμια μνήμη του σεμνού και ασκητικού «παπά - Θανάση» εκφράζοντας την αγάπη και την ευγνωμοσύνη μου στον ιερέα που με βάπτισε, έσπειρε εξ απαλών ονύχων στη ψυχή μου την αγάπη για το Χριστό και την Εκκλησία και καλλιέργησε επί έτη πολλά την κλίση μου προς την Ιεροσύνη. Μάλιστα ο καλός Θεός οικονομώσας την έκβαση των πραγμάτων έτσι ώστε να Τον διακονώ λειτουργικά και να Ιερατεύω στο ίδιο θυσιαστήριο όπου επί έτη πολλά προσέφερε την αναίμακτο μυσταγωγία ο ιεροπρεπής και σεβάσιμος π. Αθανάσιος.

Αναμοχλεύω την σκέψη μου και ανασύρω από την μνήμη μου την εικόνα που έφθανε στα παιδικά μου μάτια από την εν τω Ναώ διαγωγή και εννοιακή διακονία του «παπαπούλη». Με πόσο σεβασμό ερχόταν στην Εκκλησία! Τόσον που ανάγκαζε και τον πλέον αδιάφορο να αποδεχθεί ή έστω να υποκριθεί και εκείνος ότι βρισκόταν σε τόπο ιερό!

Κάθε πρωί και κάθε απόγευμα τελούσε τον Όρθρο και τον Εσπερινό αντίστοιχα, ας μην ήταν εορτάσιμος Άγιος, ας μη βρισκόταν κανένας στην εκκλησία. Του αρκούσε ως άλλο λειτουργικό πνεύμα να δοξολογεί μόνος Μόνω τω Θεώ! Ποτέ δεν παρέλειψε πριν τη Λειτουργία το Μεσονυκτικό, πριν τον Εσπερινό την Ενάτη Ώρα και το βράδυ το Απόδειπνο.

Στη Λειτουργία απέκοπτε κάθε δεσμό με τα γήινα και με απόλυτη προσήλωση στα τελούμενα ιεουργούσε το Άχραντο Σώμα και το Τίμιο Αίμα του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού. Με φόβο Θεού πρόσεχε μη χαθεί και ο ελάχιστος Θεός Μαρμαρίτης ή από προσέξια συμβεί κάποιο ατύχημα και βεβήλωνε άθελά του τα Άχραντα Μυστήρια.

Στην εξομολόγηση διακριτικός και αυστηρός. Αυστηρός όμως πρώτα με τον εαυτό του και έπειτα με όλους τους άλλους! Στήριξε, οικοδόμησε, ανέπαυσε και παρέιχε την άφεση σε εκατοντάδες ψυχές όχι μόνον από τον Αλισσό αλλά και από την ευρύτερη περιοχή.

Δίπλα όμως βρέθηκε και στις χαρές αλλά και στις λύπες και δοκιμασίες του ποιμνίου του. Συνήθιζε να επισκέπτεται με την καλή του προσηλυτία κάθε σπίτι, κάθε άνθρωπο που χιμαζόταν από κάποιο πειρασμό ή στεναχώρια και να επιχείει με την ουσιαστική και όχι εθιμοτυπική επίσκεψή του πλούσιο ουράνιο βάλσαμο στις ψυχές των κλυδωνιζόμενων τέκνων και αδελφών του!

Εκεί όμως που διακρίθηκε ήταν η παροιμιώδης αφι-

λαργυρία του! Ποτέ και από κανέναν δεν έλαβε χρήματα για κάποια ιεροπραξία. Ακόμα και όταν πιεζόταν από κάποιον ν' αποδεχθεί την προσφορά του ενώ έδειχνε ότι φαινομενικά υποχωρούσε, τελικός αποδέκτης του «δώρου» ήταν το παγκάρι του Ναού της Αγίας Τριάδος που υπεραγαπούσε. Και όσο αυτός δεν έπαιρνε, τόσο ο Θεός του έστελνε για να

το διοχετεύσει με την σειρά του «παντί τω αιτούντι και έχοντι ανάγκη». Πλούσιος δεν ήταν, ούτε επιθυμηση να γίνει, αλλά σε έπειθε ότι ήταν και είχε τα πάντα αφού ήταν όντως άνθρωπος του Θεού και στην καρδιά του κατοικούσε ο Χριστός!

Παρά ταύτα στα δίκαια της εννοιας του ποτέ δεν υποχώρησε. Πονούσε την «Αγία Τριάδα» περισσότερο από το σπίτι του και τις κατά καιρούς επιβουλές επιτηδείων να αποσπάσουν ότι στην εκκλησία ανήκε, ούτε τις ανέχθηκε, ούτε και τις επέτρεψε! Στις δύσκολες εποχές που έζησε ανακαίνισε τον κεντρικό ναό της Αγίας Τριάδος, τα παρεκκλήσια του πρ. Ελισσαίου, της Αναλήψεως, και πρωτοστάτησε στο κτίσιμο και την αποπεράτωση του πανεμορφου Βυζαντινού παρεκκλησίου των Αγίων Αποστόλων Παράλιας Αλισσού.

Όμως το φιλάσθενο της κράσης του και οι αλλεπάλληλες χειρουργικές επεμβάσεις στις οποίες είχε υποβληθεί, τον ανάγκασαν το 1990 να αποσυρθεί της ενεργού ιερατικής υπηρεσίας, να συνταξιοδοτηθεί και να μετεγκατασταθεί στην Πάτρα. Στην πραγματικότητα ποτέ δεν έφυγε και δεν απομακρύνθηκε από τον αγαπημένο του Αλισσό, αφού έκτισε ένα απείριστο εξοχικό όπου διέμενε ολόκληρη τη θερινή περίοδο. Αγόρασε όμως

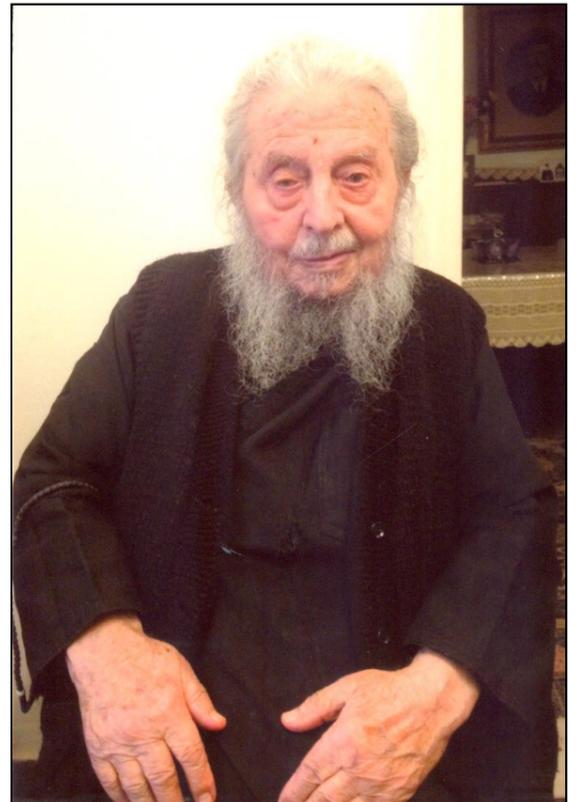
και στο κοιμητήριο της Αναλήψεως την παντοτινή επίγεια κατοικία του, όπως συνήθιζε να λέγει. Δεν παρέλειπε δε να παρίσταται μέχρι αρκετά πρόσφατα, που οι δυνάμεις του το επέτρεπαν, στις κηδείες των πρώην εννοριτών του.

Δε θα ξεχάσω ποτέ τα πικρά δάκρυα που έχυσε όταν αντίκρισε το ναό της Αγίας Τριάδος, 108 χρόνια μετά τα εγκαίνια του, στις 20 Σεπτεμβρίου του 1998, να γίνεται παρανάλωμα του πυρός και της κακοβουλίας αδίστακτων χριστιανών(!).

Τότε ήταν καθοριστική η συμβολή του, κι ας ήταν συνταξιούχος, αφού πρωτοστάτησε γενναιοδωρα και με τον προσωπικό του οβολό στην ανοικοδόμηση του ναού και όχι μόνο... αλλά αναζήτησε και βρήκε με εφοδία την τιμιότητα που τον διέκρινε αλλά και την εμπιστοσύνη που ένεκα της πρώτης οι άνθρωποι του είχαν, πολλούς δωρητές δια των εισφορών των οποίων ο ναός του Αλισσού ανεδείχθη Πάγκαλο Ιερό Οικοδόμημα.

Όταν κατόπιν η πρόνοια, το έλεος και η ανοχή του Θεού με εγκατέστησαν εφημέριο του Αλισσού, πάντοτε με στήριζε με τις σοφές συμβουλές του και ήταν ο ορατός θεός εμπιστηριγμός μου. Ακόμη και τότε τον Ιούνιο του 2008 που έγινε ο φοβερός σεισμός και μεταξύ των άλλων και ο ναός της Αγίας Τριάδος έπρεπε να αντιμετωπίσει άμεσα εκτεταμένες και ουσιαστικές ζημιές που άγγιζαν κάποιες εκατοντάδες χιλιάδες Ευρώ, αυτός μόνος με ακλόνητη πίστη στο Θεό μου είπε: «Ξεκίνα εσύ και βάλε αρχή στο έργο και θα δεις ότι θα αναλάβει ο Κύριος του, η Αγία Τριάδα!». Και πράγματι, Εκείνος σφράγισε το λόγο του ταπεινού θεράποντός του όπως εκ της εκβάσεως αποδεικνύεται!

Τη Δευτέρα 6 Αυγούστου, της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, μετέλαβε για τελευταία φορά το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου του. Με δέος όπως κάθε φορά και με δοξολογία από την πολυθρόνα της ανημπορίας του με υποδέχθηκε. Του υποσχέθηκα ότι εντός της εβδομάδος θα τον μετέφερα με το αυτοκίνητο να δει τελειωμένη την Αγία μας Τριάδα! Δεν πρόλαβε! «Άλλαι αι βουλαί ανθρώπων, άλλα ο Θεός κελεύει!». Εκείνος είχε οικονομή-

Ο αείμνηστος παπα-Θανάσης

σε να μεταφέρει μετά την Μεταμόρφωση τον πιστό του οικονόμο σ' έναν ασυγκρίτως ωραιότερο Ναό! Στον Αχειροποίητο της Βασιλείας Του!

Πιστεύω όμως πως αυτές τις 40 ημέρες που ακολουθούν από την εκδημία του, η Χάρις του Θεού θα μεταφέρει τη ψυχή του στους τόπους και στον επίγειο Ναό που περιπαθώς αγάπησε!

Την επομένη της εκδημίας 9 Αυγούστου ορίστηκε η εξόδιος Ακολουθία. Οι καμπάνες από το πρωί έκαναν γνωστό το θλιβερό άγγελμα και καλούσαν τους κατοίκους του Αλισσού «στο Ξόδι» του πρώην Ιερέα και εφημέριου τους. Τί πάει να πει όμως πρώην; Ο πατέρας δεν είναι πατέρας και όταν είναι νέος, κι όταν αποσύρεται, κι όταν πεθαίνει... Και ο Ιερέας... είναι πατέρας παντοτινός!

Ο Επίσκοπός μας που τον αγαπούσε και τον σεβόταν όπως όλους τους πολίτες ιερείς του, τον τίμησε και προέστη της νεκρωσίμου ακολουθίας του. Άλλωστε δεν ήταν η πρώτη φορά που τιμούσε τον λευκαμένο λευίτη του. Πριν από λίγα χρόνια του είχε απονεμίσει το οφφίκιο του Πρωτοπρεσβυτέρου αποδίδοντάς του έργο και λόγο τον δίκαιο έπαινο της μητρός Εκκλησίας.

Σεβαστέ και πολύκλαυστε μας Γέροντα π. Αθανάσιε· Σε ευχαριστούμε που υπήρξες στη ζωή μας, κι εγώ και πολλοί άλλοι ιερείς που σε γνώρισαν! Σ' ευχαριστούμε διότι ήσουν για εμάς πρότυπο αλλά και έλεγχος αγαθού ιερέως και ενέπνευσες στις ψυχές μας φόβο και αγάπη για τον Θεό! Εγώ ιδιαίτερα σ' ευχαριστώ και εξ' ονόματος της εννοιας που ευσυνείδητα και φιλότιμα υπηρετήσες στην κυριολεξία!

Από το υπερουράνιο θυσιαστήριο όπου πλέον ευρίσκεσαι, μην λησμονάς να δέσσει ενώπιον του Μεγάλου Αρχιερέως για όλους εμάς, τα τέκνα σου! Για την πολύτιμη συγκληρηναίο της ζωής σου, την εκλεκτή σου προσηλυτία Γεωργία, αλλά και για την πνευματική πρόοδο της ποτέ κληρουχίας σου, της εννοιας του Αλισσού.

Καλό παράδεισο - Αιωνία σου η μνήμη!

Χειροποίητες Βυζαντινές Φορητές Εικόνες

Κατόπιν παραγγελίας

Τηλ.: 6948101887

Φώτιος & Ευφροσύνη Καραβίτη Optical Center

Παντανάσσης 43 και Κορίνθου στον πεζόδρομο

Μειώσαμε τις τιμές σε γυαλιά ηλίου ή γυαλιά οράσεως, όμως η ποιότητα παραμένει στο ύψος της!

Τηλ.: 2610/621.800 - 6945-783.799 ΠΑΤΡΑ

ΛΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ (από το 1928)

"ΤΖΕΛΑΤΗ

ΕΙΔΗ ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ - ΔΩΡΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΕΛΑΤΗΣ

Έκθεση Αγιογραφίας, γκραβούρες αυθεντικές

ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 29Α - ΠΑΤΡΑ

ΤΗΛ.: 2610/272.692, ΟΙΚΙΑΣ: 2610/329.930

Εκείνος είχε οικονομή-

Βασίλισσα της Εκκλησίας σε κράζει η καμπάνα, μα η καρδιά μου Δέσποινα, αυτή σε κράζει Μάννα

Πλήθη πιστών προσήλθαν σε όλους τους Ιερούς Ναούς για να τιμήσουν την Παναγία μας, κατά την ημέρα της μεγάλης Γιορτής της. Εξαιρετός όμως, ο πιστός Λαός κατέκλυσε τους Ναούς, τα Μοναστήρια και τα Προσκυνηματα, τα οποία είναι αφιερωμένα στην μνήμη της.

Το κέντρο των Ιερών Λατρευτικών Εκδηλώσεων προς τιμήν της Παναγίας Κόρης και αιμακαρίστου Παρθένου στην ιερά Μητρόπολή μας, ήτο το Μοναστήρι της στην Πάτρα, όπου φυλάσσεται η θαυματουργή Εικόνα της, η επικαλουμένη «Γηροκομίτισσα».

Βεβαίως καθ' όλο το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου το προσκύνημα στην Ιερά Μονή ήταν μεγάλο, ως έχουμε και άλλη φορά σημειώσει, όμως εκορυφώθη κατά την παραμονή και ανήμερα της Εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Το απόγευμα της 14ης Αυγούστου, ετελέσθη από τους Πατέρας της Μονής ο Μικρός Εσπερινός και «εξήλθε» λιτανευτικά η Ιερά Εικόνα για να τοποθετηθεί στον συγκεκριμένο τόπο για το προσκύνημα.

Στις 9 το βράδυ, έγινε κατά την Μοναστηριακή τάξη, η υποδοχή του Αρχιερέως και άρχισε ο Μέγας Εσπερινός στον οποίο χοροστάτησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ. Χρυσόστομος, συγχροστατούτος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ατλάντας κ. Αλεξί-

τρός του Κυρίου και δικής μας γλυκυτάτης Μάννας. Ο Σεβασμιώτατος, είπε μεταξύ των άλλων:

«Αυτή η ευλάβεια μοιάζει με ένα ποτάμι, που παρασύρει ο,πιδήποτε βρίσκεται στον ρουν του για να εμποδίσει την έκφραση της πατρώας ευσεβείας και της ιεράς παραδόσεως.

Αυτό το ποτάμι, αυτή η κοσμοσυρροή, είναι η απάντηση σε όλους εκείνους οι οποίοι κατά καιρούς, πλην όμως ανεπιτυχώς, επεχείρησαν, να υψώσουν απημένην οφρύν έναντι των ιερών και οσίων του Γένους μας, τα οποία έχουν γίνει ένα με το αίμα μας, με την ιστορία μας, με την πορεία μας μέσα στον χρόνο.

Το Μοναστήρι της Παναγίας της Γηροκομίτισσας είναι το καλύτερο Σχολείο και σεις που κατά χιλιάδες το κατακλύσατε σήμερα, είστε οι καλύτεροι δάσκαλοι για να διδαχθούν τα παιδιά μας, ποιός είναι ο Αληθινός Θεός, πως ήλθε στον κόσμο ως άνθρωπος και γιατί ενανθρώπησε και ποιά η σχέση του Θεού με τον άνθρωπο, η θεανθρώπινη δηλαδή, κοινωνία...

Ακόμα και αν καταργηθούν από τα Σχολεία, όλα τα μαθήματα που αναφέρονται στην πίστη μας, τα θρησκευτικά δηλαδή, που δεν πιστεύω ότι θα τολμήσουν να το πράξουν οι άφρονες διώκτες της ευσεβείας και αν ακόμα όλα τα σύμβολα προσπαθήσουν απεγνωσμένα να αποκαθλώσουν, αρκεί, ναι αρκεί, αυτό το μάθημα που

χρονο οδοστρωτήρα που θέλει να ισοπεδώσει κάθε πνευματική αξία στη χώρα μας.

Μπράβο σας, να ζήσετε! Είστε ο,τι ωριαιότερο μας έχει χάριση ο Θεός. Είστε η χαρά μας και ο στέφανός μας, ιδιαίτερα τα ευλογημένα παιδιά μας που με τον μαχητικό ενθουσιασμό τους, όμοιον με εκείνο του Ιησού του Ναυή, που εμπόδισε τον ήλιο να δύση, αντιστέκονται σε όποια προσπάθεια στρέφεται εναντίον της πνευματικής μας ταυτότητας και της Ελληνορθόδοξης αυτοσυνειδησίας και υποστάσεώς μας...

Μη αποκάμετε αδελφοί, μη πποιήσθε ενώπιον των όποιων δυσκολιών, μη λυγίζετε... Προχωρείστε με πίστη στο Θεό και βεβαίαν την ελπίδα της τελικής νίκης και της εξόδου από τον ωκεανό της σύγχρονης απελπισίας, στον οποίο ωδήγησαν την χώρα μας και τον τόπο μας. Ακόμα και αν όλα τα υλικά αγαθά χαθούν και τα κοσμικά πράγματα λείψουν, «τίποτα δεν είναι, αν η ψυχή μένει στητή και ολόρθη» γεμάτη εμπιστοσύνη στον Θεό και την Παναγία μας.

Χαιρόμεθα μέσα στις δυσκολίες και τις περιπέτειες που μας επέβαλλαν και που θα μας επιβάλλουν και στη συνέχεια να ζήσωμε, διότι είναι μια λαμπρά ευκαιρία, να ξαναβρούμε τον εαυτό μας που ίσως χάσαμε και να ανασυντάξωμε τις πνευματικές και εσωτερικές μας δυνάμεις, αποδεικνύοντάς τους ότι είμαστε «σκαρί» ανθε-

Η ένδυση του Δεσπότη μας με τα Αρχιερατικά Άμφια, έγινε στο μέσον του Καθολικού

ου, ο οποίος κατ' αυτές τας ημέρας ευρέθη στην Πάτρα, απ' όπου κατάγεται.

Ο Σεβασμιώτατος στο κήρυγμά του, ανεφέρθη στην μεγάλη προστάσια και κραταιά σκέπη της Υπεραγίας Θεοτόκου και στις ικεσίες και την παρηγορία της προς τον πανοικτίρμονα Κύριον, ώστε να μας ελεή παρά τα πολλά μας αμαρτήματα.

Επίσης, εξ αφορμής της κατά χιλιάδες, προσελεύσεως του κόσμου στο Μοναστήρι για να προσκυνήσει την Παναγία, έκανε λόγο για την βαθειά ευλάβεια των ανθρώπων και ιδιαίτερος των Ορθοδόξων Ελλήνων, για τις βαθειές ρίζες της ιεράς ευσεβείας και για την αφοσίωσή τους στην Αγία μας Εκκλησία, γεγονός που θαυμάστα και περίτρανα φαίνεται κατά τον Εορτασμό της Μη-

γίνεται αυτές τις ημέρες σ' αυτό το Μοναστήρι, να αναπληρώση όλες τις διδακτικές ώρες και όλους τους διδασκοντες, αφού οι αυλές της Παναγίας μας μετατρέπονται, η τι λέγω είναι το καλύτερο πνευματικό Πανεπιστήμιο περί του Προσώπου του Θεού και περί της αξίας του ανθρωπίνου προσώπου...

Γι' αυτό σας συγχαίρω, γιατί η συγκλονιστική παρουσία σας αυτές τις ημέρες και ιδιαίτερα σήμερα στο Μοναστήρι της Παναγίας μας, είναι ένα ηχηρό ράπισμα σε όσους θέλουν να ξεθεμελιώσουν ο,τι ιερό και άγιο σ' αυτό τον τόπο ?,τι μας κράτησε στα πόδια μας επί τούς αιώνες.

Αυτό σας το προσκύνημα, αυτό το ξέσπασμα της ευλαβείας σας είναι η μεγαλύτερα αντίσταση στον σύ-

γκικότατο και ποτέ δεν χανόμαστε, αλλά αντιθέτως μέσα από τις όποιες δυσχέρειες μεγαλουργούμε, γιατί έχουμε μάνα μας την Παναγία μας...».

Ακολούθησε η Ιερά αγρυπνία, περατωθείσης της Θείας Λειτουργίας στις 3 το πρωί, ενώ το ποτάμι των Προσκυνητών κατέφθανε ασταμάτητα στο Μοναστήρι. Στην ιερά Αγρυπνία προέστη και ελειτούργησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ. κ. Χρυσόστομος, με συλλειτουργούς τον Ηγούμενο και Πατέρες της Μονής.

Το πρωί της 15ης Αυγούστου, ετελέσθη η Θεία Λειτουργία στο Καθολικό της Μονής, προεξάρχοντος του

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 6η ΣΕΛΙΔΑ

Ο ΠΑΤΡΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ: "Είναι ψέμα ότι εξέλιπε η πίστη από το λαό μας"

Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ατλάνας κ. **Αλέξiou**, ο οποίος έχει παλαιότερα χρηματίσει Ηγούμενος της Ιεράς Μονής, ενώ το προσκύνημα ήταν ασταμάτητο.

Στο ιερό Βήμα, ήτο συμπροσευχόμενος ο Σεβασμιωτάτος Μητροπολίτης μας κ.κ. **Χρυσόστομος**, ο οποίος εκήρυξε τον θείο λόγο, αναφερθείς στους αρετές της Παναγίας μας. **Εστίασε στην ταπεινωση, την υπακοή, την σεμνότητα, την φιλαθρωπία της Κυρίας Θεοτόκου, αρετές τις οποίες πρέπει να μιμούμεθα, για να χαιρέται η μεγάλη μας Μάνα.**

Επίσης εξήγησε ο Σεβασμιωτάτος, ότι εξ αφορμής της ελεημοσύνης της Παναγίας μας, η οποία και τα ελάχιστα υπάρχοντά της διένειμε στους πτωχούς, ώστε απολύτως ελεύθερα να ανέλθι στους ουρανούς, αφιέρωσε την ημέρα της 15ης Αυγούστου, στους ενδεείς και εμπεριστάτους αδελφούς μας.

Με θερμά λόγια και ζέση ψυχής, ο Σεβασμιωτάτος εκάλυψε το πολυπληθές προσκύνημα σε πανστρατιά και παρεκάλεσε, ώστε και με την ελάχιστη συνεισφορά τους να ενισχύσουν το φιλανθρωπικό έργο της Εκκλησίας προκειμένου να μη στερούνται των βασικών αναγκών για την επιβίωσή τους οι αδελφοί μας, οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες και προβλήματα εξ αιτίας της κρίσεως που βιώνει ο τόπος μας.

(Σε όλους τους Ιερούς Ναούς, ανεγνώσθη σχετική εγκύκλιος του Σεβασμιωτάτου).

Επίσης ο Σεβασμιωτάτος, ευχαρίστησε τον Σεβ. Μητροπολίτη Ατλάντας κ. Αλέξιο, ο οποίος εργάζεται στην ξενιτιά για τα αδέρφια μας που βρέθηκαν εκεί στην ξένη γη για να βρουν στον ήλιο μοίρα και που τον ξένο τόπο τον πότισαν με τον ιδρώτα και το αίμα τους, μετατρέποντάς τον σε «**Μεγάλη Ελλάδα**».

Συγκινητική ήταν η αναφορά του Σεβασμιωτάτου στις δυσκολίες, που αντιμετώπισαν όλοι οι ξενιτεμένοι αδελφοί μας που έφυγαν από τα πατρογονικά τους κρατώντας την Εικόνα της Παναγίας και την ευχή της μάνας τους.

Αυτά τα ιερά εφόδια τους κράτησαν ισχυρούς και εμεγαλούργησαν στους ξένους τόπους.

Παρεκάλεσε τον Σεβ. Ατλάντας να μεταφέρει στα ξενιτεμένα παιδιά της Πάτρας, της Επαρχίας μας γενικότερα και σε όλον τον Ελληνισμό που βρίσκεται στα όρια της μεγάλης Επαρχίας του, την αγάπη μας και τις θερμές ευχές μας, για ο,τι καλό και ευλογημένο από τον Θεό δια πρεσβειών της Παναγίας μας...

Το ιερό προσκύνημα συνεχίστηκε αμείωτο στο Μοναστήρι, καθ' όλη την διάρκεια της ημέρας.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Ατλάντας κ. Αλέξιος προεξήρχε της Θείας Λειτουργίας ανήμερα της εορτής

Φωτογραφικό υλικό από τον εορτασμό της Ιεράς Μονής Παναγίας της Γηροκομιτίσσης

Πρωτόγνωρη λαοθάλασσα στα Εγκώμια της Γηροκομιτίσης

Πλήθη πιστών κατέκλυσαν το Μοναστήρι της Παναγίας της Γηροκομιτίσης στην Πάτρα, για να προσκυνήσουν την θαυματουργό Εικόνα της και να της ψάλουν τα Εγκώμια, τον Επιτάφιο Ύμνο, που συνέθεσε για την Κυρία Θεοτόκο, ο αοίδιμος Μητροπολίτης Παλαιών Πατρών Διονύσιος, το έτος 1541.

Ρίγη συγκινήσεως πλημμύρισαν τις καρδιές των ανθρώπων και δάκρυα κύλισαν από τα μάτια τους την ώρα, που εξήρχετο η ιερά πομπή με το εικόνισμα της Παναγίας, για να σταθή στον ητρεπισμένο τόπο, όπου Αγγελικά Δυνάμεις μαζί με τις ανθρώπινες ικεσίες και τους Θεομητορικούς ύμνους ενώθηκαν τιμώντας την όντως Θεοτόκον, την Παντάνασσα, την Πλατυτέρα των Ουρα-

νών, την Σκέπη και φοβερά Προστασία του κόσμου ολοκλήρου και της πόλεως των Πατρών.

Ο Μητροπολίτης, ο Ηγούμενος, η χορεία των Μοναχών, οι ευλαβέστατοι Κληρικοί της Μητροπόλεως και η πληθύς των φιλοθέων και φιλαγίων Πατρών, στάθηκαν ευλαβικά ενώπιόν της, ευχαριστούντες για τις πολλές και μεγάλες ευεργεσίες και το άμετρον έλεος και δεόμενοι υπέρ υγείας, παρά Θεού ενισχύσεως και βοήθειας, πάσης ψυχής όπου γης. Ιδιαίτερως υπέρ ενισχύσεως τως αδελφών μας, οι οποίοι λόγω της κρισιμότητας των καιρών, υποφέρουν από την έλλειψη βασικών αγαθών, ένεκα ανεργίας και άλλων ποικίλων δυσκολιών τις οποίες καθημερινώς αντιμετωπίζουν.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος, ατενίζοντας την λαοθάλασσα που κατέκλυσε το Μοναστήρι, ύψωσε τα μάτια στον ουρανό, παρακαλών για την ουράνια ευλογία και τον επιστηριγμό των ευλαβών Πατρών και πάσης ψυχής θλιβομένης και καταπονουμένης, υπέρ της ευσεβούς νεολαίας, υπέρ των αγωνιζομένων γονέων και των λευκασμένων από τα χρόνια και το βάρος της ζωής αδελφών μας, διά πρεσβειών της Υπεραγίας Θεοτόκου.

Επίσης, έκανε αναφορά στην θαυμαστή προστασία της Παναγίας μας, της μεγάλης μας και φιλόστοργης μάνας, η οποία από πανσεβάσμιο θρόνι της στο Μονα-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ

μερα λείπουν από την εόρτια αυτή σύναξη, όσοι δεν μπόρεσαν να ανέλθουν και δεν χωρούσαν στο Μοναστήρι, αφού έκλεισαν οι δρόμοι, που οδηγούν στο Γηροκομείο και οι αυλές της Μονής από τα πλήθη των προσκυνητών.

Τέλος συνέστησε να μιμηθή ο κόσμος, την Παναγία στις αρετές και συγκεκριμένα στην φιλανθρωπία και την ελεημοσύνη, για να αντιμετωπισθούν οι πολλές και μεγάλες ανάγκες των ενδεών και εμπεριστάτων αδελφών μας.

Συγκινητικές και συγκλονιστικές ήταν οι σκηνές κατά την ώρα της Λιτανείας, όπου οι άνθρωποι έδειξαν πηγαία και βαθειά την ευσέβεια, συνωστιζόμενοι για να ασπασθούν την Εικόνα της Παναγίας, που κρατούσε ο Ηγούμενος και τον Σταυρό με τον οποίο ευλογούσε ο Μητροπολίτης. Άλλοι γονατιστοί, άλλοι με δάκρυα στα μάτια, μικρά παιδιά να προσπαθούν να ασπασθούν την Παναγία, ένα συγκλονιστικό ποτάμι ευλαβείας, που έδειξε περίτρανα, ότι στις ψυχές των Ελλήνων είναι βαθειά ριζωμένη η πίστη στο Θεό.

Στην απόλυση, η οποία έγινε στα πρόπυλα του Καθολικού της Μονής, ο Σεβασμιώτατος επήνεσε και πάλι τον ευσεβή Λαό και ευχαρίστησε τον Ηγούμενο και την Αδελφότητα της Μονής για τους κόπους τους και την προσφορά τους στην Εκκλησία και την Κοινωνία.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 8Η ΣΕΛΙΔΑ

στήρι της, στο Γηροκομείο των Πατρών, στάθηκε προστασία και σκέπη των ανθρώπων στο διάβα των αιώνων.

Ιδιαίτερος στάθηκε στην προσφορά της Μονής της Γηροκομιτίσσης, από της ιδρύσεώς της μέχρι σήμερα, αναφερθείς στην φιλοξενία προσφύγων από την Μικρά Ασία το 1922 στους οποίους εδόθη από το Μοναστήρι κλήρος γης για να ζήσουν. Ακόμη στην προσφορά κατά τα χρόνια της κατοχής, τότε που το Μοναστήρι στήριξε πνευματικά και περιέθαλψε υλικά πλήθη ανθρώπων.

Βεβαίως αυτή η μεγάλη και ιερή προσφορά συνεχίζεται και σήμερα σε ημέρες δύσκολες για τον Λαό μας και σε καιρούς που δοκιμάζονται οι αντοχές μας, οι πνευμα-

τικές και οι υλικές.

Επίσης ο Σεβασμιώτατος, απευθυνόμενος στα πλήθη των Πατέρων που κατέκλισαν το Μοναστήρι, τους παρότρυνε να σταθούν ο ένας δίπλα στον άλλο, ώστε μέσα από το πνεύμα της ενότητας, να ξεπεραστούν οι μεγάλες δυσκολίες.

Αυτή η ενότητα πρέπει να έχη ως βάση της την ένωση μας με τον Ιησού Χριστό, η οποία επιτυγχάνεται διά της Αγίας μας Εκκλησίας, διά των Ιερών Μυστηρίων.

Επήνεσε τους ευλαβείς προσκυνητάς για την αφοσίωσή τους στην Αγία μας Εκκλησία και όπως είπε, χαρακτηριστικά, σή-

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ

πρωτοψάλτης, μουσικοδιδάσκαλος, συγγραφέας (1911 ~ 2012)

Αθανασίου Καραμάνη, πρωτοψάλτου και μουσικοδιδασκάλου, αιωνία η μνήμη!

Την Κυριακή 12 Αυγούστου 2012 στην Θεσσαλονίκη εγκατέλειψε τα επίγεια και πρόσκαιρα, πλήρης ημερών, σε ηλικία 101 ετών, ο Αθανάσιος Καραμάνης, μία διεθνώς αναγνωρισμένη πολυτάλαντη και πολυσύνθετη προσωπικότητα της εκκλησιαστικής μας μουσικής παραδόσεως· καλλίφωνος πρωτοψάλτης και συνάμα επιδέξιος εκτελεστής του δημοτικού τραγουδιού (ιδίως του τοπικού της ελληνικώτατης Μακεδονίας μας), γνώστης επίσης και της ανατολικής μουσικής, εγκρατέστατος θεωρητικός και μουσικοδιδάσκαλος, συγγραφέας και εκδότης μουσικών βιβλίων, μελοποιός και δασκευαστής, χοράρχης και παραγωγός μουσικών φωνοταινιών και δίσκων. Η εξόδιος ακολουθία εψάλη την Δευτέρα 13 Αυγούστου στον ναό του αγίου Γρηγορίου Παλαμά Θεσσαλονίκης, στον οποίο επί δεκαετίες έψαλε από το δεξιό αναλόγιο υμνώντας τον Κύριο και τους αγίους του.

Η προσωπικότητά του, το τάλαντό του, το τεράστιο διδακτικό, συγγραφικό, ψαλτικό και εκδοτικό έργο του σφράγισαν την ψαλτική τέχνη του 20ου αιώνας όχι μόνον στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες ομόδοξες Εκκλησίες του εξωτερικού, καθώς απετέλεσαν (και αποτελούν μέχρι σήμερα) σημείο αναφοράς και πηγή εμπνεύσεως πολλών γενεών ιεροψαλτών, Ελλήνων, ομογενών και ξένων. Ο Αθανάσιος Καραμάνης υπήρξε ένα μουσικό φαινόμενο, το οποίο οι ημέτεροι μουσικοί δεν το έχουν ακόμη διερευνήσει και ερμηνεύσει επαρκώς, και εναντιόκειται στους ψάλτες, ιστορικούς, μουσικολόγους και μουσικοφίλους των επομένων χρόνων να ασχοληθούν συστηματικά με το έργο του και να αποτιμήσουν την συνολική προσφορά του.

Εδώ δίδεται μία άκρως συνοπτική περιγραφή της ζωής και του έργου του ως ελάχιστος φόρος τιμής στην μνήμη του και στην διακονία που προσέφερε στην Εκκλησία και την ιερά μουσική της.

Συνοπτικά βιογραφικά

Ο Αθανάσιος Καραμάνης γεννήθηκε το 1911 στο χωριό Κρήνιδα η Βιτάστα Σερρών και ήταν το τελευταίο παιδί (έβδομο) πολύτεκνης οικογενείας. Σε ηλικία μόλις 5 ετών έμεινε ορφανός από πατέρα. Στο χωριό του από την εποχή του δημοτικού σχολείου άρχισε να μαθαίνει και εκκλησιαστική μουσική, οπότε φάνηκε η καλλιφωνία του. Από 16 ετών ψάλλει επισήμως σε διάφορους ναούς στις περιοχές Σερρών, Δράμας, Καβάλας, Βεροίας, Θεσσαλονίκης, Πύργου Ηλείας, μέχρι που τελικά το 1952 ανέλαβε πρωτοψάλτης και χοράρχης του μητροπολιτικού ναού του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά στην συμπρωτεύουσα, απ' όπου παραιτήθηκε το 1983. Είχε διάφορους δασκάλους στην ψαλτική, αλλά ιδιαίτερα έμαθε το «πατριαρχικό» ύφος από Κωνσταντινουπολίτες ψάλτες και κυρίως από τον Κωνσταντίνο Πρίγγο, του οποίου υπήρξε συστηματικός ακροατής.

Με την σειρά του διέτελεσε και ο ίδιος διδάσκαλος της ψαλτικής τέχνης και ίδρυσε στην Θεσσαλονίκη το φροντιστήριο «Άγιος Δημήτριος» μαζί με τους Χρυσάνθο Θεοδοσόπουλο, Αβραάμ Ευθυμιάδη, και Χαρίλαο Ταλιαδύρο. Για δεκαετίες όλοι σχεδόν οι ψάλτες της Βορείου Ελλάδος, αλλά και πλείστοι όσοι από τις άλλες περιοχές της χώρας, καθώς και πολλοί χειροτονημένοι η υποψήφιοι κληρικοί περνούσαν από την διδακτική αίθουσα και το αναλόγιο του Α. Καραμάνη. Ακόμη και όσοι μάθαιναν την ψαλτική σε άλλους δασκάλους (οι οποίοι δασκαλοί τους συχνά ήσαν κι αυτοί μαθητές του Καραμάνη) θεωρούσαν απαραίτητο μετά να ακούσουν και τα «ανώτερα» μαθήματα αυτού του Τιτάνος της εκκλησιαστικής μας μουσικής· το ένιωθαν κάτι σαν ψαλτικό μεταπτυχιακό και διδακτορικό. Έτσι, με την αίγλη του, το κύρος του, τις γνώσεις του και την διδακτική του μεθοδικότητα ο Α. Καραμάνης απέκτησε στρατιές μαθητών και μπορούσε σε δύσκολους καιρούς να τροφοδοτηί με ιεροψάλτες όλα τα αναλόγια της Βορείου Ελλάδος, ακόμη και της Ηπείρου, της Θεσσαλίας, των Νησιών, και της Πελοποννήσου. Μαθητές του στόλισαν τα αναλόγια των ναών όχι μόνον στον Πύργο, όπου άλλωστε έψαλε και διδάξε επί πενταετίες, αλλά και σε άλλες πελοποννησιακές πόλεις, και φυσικά στην Πάτρα, όπως επί παραδείγματι ο Σπυρίδων Μαϊδανόγλου, ο τώως πρωτοψάλτης του νέου ναού του αγίου Ανδρέου Αθανάσιος Παπαναγιώτου, και πολλοί άλλοι.

Μελοποιήσεις, δασκευές, εκδόσεις

Το 1955 ο Α. Καραμάνης ξεκίνησε ένα φιλόδοξο έργο· να εκδώσει μουσικά όλη σχεδόν την εν χρήσει ασματική υμνογραφία της Εκκλησίας όχι απλώς αντιγράφοντας τα μέλη από τις παλαιότερες και καθιε-

ρωμένες κλασικές εκδόσεις του 19ου αιώνας, αλλά αποτυπώνοντας μεθοδικώς και λεπτομερώς με την καθ' ύμās παρασημαστική τα διάφορα ποικί-

ματα και τις λεπτές μελωδικές αναλύσεις που εκτελούσαν εκ παραδόσεως οι δάσκαλοί του και ο ίδιος και άλλοι έγκριτοι σύγχρονοι ιεροψάλτες. Παράλληλα δεν δίστασε αλλού να συντομεύσει κάποιες θέσεις, αλλού να πλατύνη το μέλος και αλλού να παραδώσει διαφορετικές μελωδίες, πάντοτε με βάση την ζώσα παράδοσι που διδάχτηκε και υπηρετούσε.

Έτσι μέσα σε 10 έτη περίπου καταρτίστηκαν δύο μουσικές σειρές. Η πρώτη έχει τίτλο «**Νέα Μουσική Συλλογή**» με 4 τόμους και περιλαμβάνει· στον 1ο τόμο τους ύμνους Τριωδίου και Πεντηκοσταρίου (πλην Μεγάλης Εβδομάδος), στον 2ο «**άπαντα τα μαθήματα της Μεγάλης Εβδομάδος**», και στους δύο τελευταίους τόμους τους ύμνους των Μηναίων του έτους. Η δεύτερη σειρά έχει τίτλο «**Νέα Μουσική Κυψέλη**» και περιλαμβάνει· στον 1ο τόμο «**τα απαραίτητα μαθήματα του όρθρου**», στον 2ο τα μαθήματα της λειτουργίας, και στον 3ο τόμο τα μαθήματα του εσπερινού.

Στα έργα αυτά βρίσκουμε τις μουσικές δασκευές του, την καταγραφή των μελωδικών αναλύσεων, τις προσωπικές του εκτελέσεις, αλλά και τις μελοποιήσεις του. Επί παραδείγματι ποιός δεν ψάλλει το «Φως ιλαρόν» του Ι. Σακελλαρίδη «**δασκευασθέν επί το βυζαντινότερον υπό Αθ. Καραμάνη**»; Εν πολλοί πρωτοψάλτες στις εμπορικές τους ηχογραφήσεις προτίμησαν να εκτελέσουν διάφορα μέλη κατά την δασκευή του Καραμάνη («**των αγίων πατέρων ο χορός**», «**Δύναμις**» του Γεωργίου Κρητός, **τροπάριον της Κασσιανής κ.λπ.**). Δικές του μελοποιήσεις υπάρχουν επίσης πολλές· δοξολογίες, χερουβικά, λειτουργικά, κοινωνικά, ιδιόμελα νεωστί συνθεθέντων ακολουθιών αγίων, και άλλα.

Με τα έργα του αυτά ο Α. Καραμάνης έβαλε την προσωπική του σφραγίδα στην εκκλησιαστική μουσική του 20ου αιώνας και ανεδείχθη τόσο σπουδαία μορφή μουσικοδιδασκάλου, ώστε ακόμη και Κωνσταντινουπολίτες πρωτοψάλτες να ψάλλουν από τα βιβλία του.

Ηχογραφικές παραγωγές

Ο μακαριστός μουσικοδιδάσκαλος εξέδωσε περίπου 40 φωνοταινίες (κασέττες) εμπορίου και 10 δίσκους μακράς διάρκειας, όπου ψάλλει είτε ο ίδιος πλαισιούμενος από μαθητές του είτε χορωδία υπό την διεύθυνσή του. Παρουσιάζονται διάφορα μαθήματα, όπως ύμνοι λειτουργίας, καταβασίες, ανοιξαντάρια, ύμνοι μεγάλης εβδομάδος, αναστάσεως, χριστουγέννων, «**Θεοτόκε παρθένη**» οκτάηχο, πολύλελοι, αργές δοξολογίες, καλοφωνικά μαθήματα, κ.λπ. Μία κασέττα είναι με δημοτικά τραγούδια της Μακεδονίας.

Εκτός όμως από τις παραπάνω εμπορικές ηχογραφήσεις ο δάσκαλος είχε πραγματοποιήσει και πολλές ιδιωτικές ηχογραφήσεις (παλιότερα σε πομπίνες), τις οποίες χάριζε σε διάφορους μαθητές του, φίλους του η συναδέλφους του. Επίσης πολλοί μαθητές του και άλλοι φιλόμοιοι ηχογραφούσαν με μαγνητόφωνο στον ναό που έψελνε η από ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές αναμεταδόσεις. Δεν υπάρχει συστηματική καταγραφή αυτού του υλικού, παρά το ότι τα τελευταία χρόνια τέτοιες ηχογραφήσεις δημοσιεύονται ευρύτερα κυρίως μέσω διαδικτύου.

Τιμητικές διακρίσεις και εκδηλώσεις

Ο Α. Καραμάνης τιμήθηκε κατά την διάρκεια της σταδιοδρομίας του κυρίως με την αγάπη των μαθητών του, τον θαυμασμό των συναδέλφων του και την αποδοχή του έργου του από τον ψαλτικό κόσμο. Αλλά και πολυάριθμοι ψαλτικοί και μουσικοί σύλλογοι σε Ελλάδα και εξωτερικό, μητροπόλεις, δήμοι, και άλλοι φορείς τον τίμησαν με μετάλλια, διπλώματα, τιμητικές συναυλίες και άλλες εκδηλώσεις.

Στις 21 Μαΐου 1977 έλαβε από την Ι. Σύνοδο τον έπαινο της Εκκλησίας της Ελλάδος. Το 1979 το υπουργείο πολιτισμού του έδωσε τιμητική ισόβια σύνταξη. Αλλά και το Οικουμενικό Πατριαρχείο το 1981 του απένειμε το «οφφίκιον» του άρχοντος Πρωτοψάλτου της Αρχιεπισκοπής Κωνσταντινουπόλεως. Από τις πιο πρόσφατες τιμητικές εκδηλώσεις στο πρόσωπό του ήταν στην Δράμα το 2000 σε συναυλία της χορωδίας «**Δομέστικοι της Δράμας**», και στις 2 φεβρουαρίου 2008 στην Βέροια όπου ο μητροπολίτης Βεροίας Παντελεήμων τον τίμησε με το χρυσό μετάλλιο του αποστόλου Παύλου.

Ο Α. Καραμάνης και η Πάτρα

Η επίδραση του Αθανασίου Καραμάνη στην εκκλη-

του Διονυσίου Ανατολικιώτου
δρος μουσικολόγου - τυπικολόγου,
πτυχ. κοινωνικής θεολογίας
(symbole@mail.com)

σιαστική μουσική των Πατρών υπήρξε έντονη και καθοριστική, οι δε μελοποιήσεις του και οι δασκευές του θεωρούνται ισάξια με τα κλασικά μαθήματα του 19ου αιώνας. Δεν θα ήταν υπερβολή να γράψω ότι σχεδόν όλοι οι ψάλτες των Πατρών έχουν τα βιβλία του, ψάλλουν από αυτά, και θεωρούνται άμεσοι ή έμμεσοι μαθηταί του.

Πρέπει εδώ να αναφερθώ ότι ο εκ Πατρών μακαριστός μοναχός Πανάρετος (Παναγιώτης Μακρυγιάννης, 1924-1993), περίφημος για την καλλιφωνία του και την ερμηνευτική του δεινότητα, είχε ηχογραφήσει ιδιωτικώς και προχειρώς σε κασέττες όλα τα βιβλία του Καραμάνη, παραλλαγή και μέλος, και έδινε δωρεάν αντίγραφα των ηχογραφήσεών του σε όποιον το επιθυμούσε. Νομίζω ότι, όταν αργότερα ο μοναχός Πανάρετος εγκαταστάθηκε στο Άγιον Όρος, συνετέλεσε με τις ηχογραφήσεις και την ψαλτική του στο να γίνουν τα βιβλία του Καραμάνη δεκτά και εκεί και να «περάσουν» κάποια μαθήματά του στο ρεπερτόριο των Αθωνιτών ψαλτών.

Το 1991 ο Α. Καραμάνης βρέθηκε στην Πάτρα μαζί με ομάδα Θεσσαλονικέων ψαλτών μαθητών του, προσκεκλημένος από τον «**Πατραϊκό Ομιλο βυζαντινής και παραδοσιακής μουσικής**». Την Κυριακή 3/11/1991 σε ηλικία 80 ετών έψαλε στον νέο ναό του αγίου Ανδρέου Πατρών. Την επόμενη μέρα, Δευτέρα 4/11/1991 και ώρα 8 το βράδυ, έλαβε χώρα στο Δημοτικό θέατρο Πατρών η συναυλία του Πατραϊκού Ομίλου προς τιμήν του Καραμάνη, κατά την οποία (1ον) εψάλησαν ύμνοι από τον βυζαντινό χορό του Πατραϊκού Ομίλου, (2ον) η χορωδία του Α. Καραμάνη με χοράρχη τον ίδιο απέδωσε εκλεκτά μαθήματα, (3ον) πάλι ο βυζαντινός χορός του Πατραϊκού Ομίλου εκτέλεσε παραδοσιακά δημοτικά τραγούδια. Στον διαδικτυακό τόπο της Συμβολής (www.symbole.gr) υπάρχει ηχογραφημένη ολόκληρη η τιμητική συναυλία της 4/11/1991. Επίσης υπάρχουν μοναδικές ηχογραφήσεις 1) από την λειτουργία της Κυριακής 3/11/1991 στον άγιο Ανδρέα, 2) από μία συνεστίαση την ίδια ημέρα όπου ο Καραμάνης και άλλοι Θεσσαλονικείς και Πατρινοί ψάλτες τραγουδούν διάφορα δημοτικά και ψαλτοτραγούδα, και 3) από τις πρόβες που έκανε κρυφά η χορωδία Καραμάνη πριν από την συναυλία. (Όλα αυτά στην παραπάνω ιστοσελίδα, επιλογή 8 «**Ηχογραφήσεις εκκλησιαστικής μουσικής**», τμήμα 5 «**Θεσσαλονικείς και Μακεδόνες ψάλτες**», θέμα 14 με παραπομπές και στις άλλες συναφείς δημοσιεύσεις.)

Ο Α. Καραμάνης στο διαδίκτυο

Τα τελευταία 5-6 χρόνια με την ανάπτυξη του διαδικτύου έχουν δημιουργηθεί και ιστοσελίδες με περιεχόμενο σχετικό με την εκκλησιαστική μουσική. Δεν θα μπορούσε να απουσιάζουν κάποιες αναφορές στο έργο και την προσφορά του Α. Καραμάνη, καθώς και δείγματα ηχογραφήσεών του. Εάν ψάξει κανείς με μία μηχανή αναζήτησεως για δημοσιεύσεις με το όνομα του μακαριστού πρωτοψάλτου, είναι βέβαιο ότι θα βρη αρκετές. Ενδεικτικώς αναφέρω την ιστοσελίδα της μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, στην οποία δημοσιεύεται ψηφιακό αρχείο με ηχογραφήσεις ψαλτών, μεταξύ των οποίων και αρκετές του Καραμάνη. Επίσης αξιόλογο αφιέρωμα στον μακαριστό δάσκαλο έχει και η ιστοσελίδα του μουσικού γυμνασίου Θεσσαλονίκης, καθώς και άλλοι διαδικτυακοί τόποι.

Στην προαναφερθείσα ιστοσελίδα της Συμβολής (όπου παραπάνω, στα θέματα 13 και 15) υπάρχει ένα μικρό αλλά σημαντικό αφιέρωμα για τον Καραμάνη που κατά καιρούς εμπλουτίζεται. Περιλαμβάνονται ηχογραφήσεις του μακαριστού πρωτοψάλτου κυρίως από πομπίνες, των ετών 1958, 1966 και 1970, που έγιναν εν ώρα ακολουθίας στον ναό του αγίου Γρηγορίου Παλαμά Θεσσαλονίκης, με ύμνους της λειτουργίας και άλλων εορτών, ηχογραφήσεις νεώτερες περί το 1981, καθώς και ηχογραφήσεις δύο τουρκικών τραγουδιών.

Οι ηχογραφήσεις του Καραμάνη που έχουν δημοσιευθεί μέχρι τώρα στην ιστοσελίδα της Συμβολής είναι μέρος μόνο του ηχητικού υλικού που υπάρχει. Οφείλω μάλιστα να πω ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών των ηχογραφήσεων (δημοσιευμένων και αδημοσίευτων) το χρωστώ στους αγαπητούς πρωτοψάλτες των Πατρών Χαράλαμπο Θεοτοκάτο και Παναγιώτη Παπασταύρου, οι οποίοι ευγενώς παραχώρησαν δωρεάν το εν λόγω υλικό. Έτσι στο επόμενο διάστημα, Θεού θέλοντος, θα δημοσιευθούν και άλλες σπάνιες ηχογραφήσεις του εκλιπόντος ανδρός.

ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΟ ΟΡΕΙΝΟ ΧΩΡΙΟ, ΑΝΩ ΣΟΥΛΙ ΠΑΤΡΩΝ

Ο Έλληνας και χώμα να φάει, εάν δεν χάσει την Πίστη του θα μεγαλουργήσει...

(Ο Μητροπολίτης Πατρών Χρυσόστομος)

Την ακολουθία του εσπερινού εις τον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Άνω Σούλι Πατρών, τέλεσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος, το περασμένο Σάββατο 11 Αυγούστου το απόγευμα.

Οι οικογένειες οι οποίες διαμένουν στο ορεινό αυτό χωριό είναι πλέον ελάχιστες. Όπως μας επεσήμαναν οι γηραιότεροι, δεν ενθυμούνται να έχει τελέσει ακολουθία Δεσπότης, όσο ζουν. Μόνο ο αειμνηστος **Μητροπολίτης Ιερόθεος ο Μητρόπουλος** λειτούργησε στην περιοχή, απ' ό,τι τους έχουν πληροφορήσει οι πρόγονοί τους!

Ο Ναός κατακλύσθηκε από πιστούς οι οποίοι διαμέ-

νουν μόνιμα είτε στο Νέο Σούλι είτε στην Πάτρα. Εις την Ιερά Ακολουθία του Εσπερινού συμμετείχαν οι Ιερείς μας π. **Παναγιώτης Καραγιάννης** (έλκει καταγωγή από την περιοχή), π. **Χρίστος Χαρακπινός** (εφημέριος Ν. Σουλίου), π. **Θεόδωρος Κωτσόπουλος** (έλκει καταγωγή από την περιοχή), π. **Νικόλαος Βγενόπουλος** (εφημέριος στο χωριό Μοίρα) και οι Διάκονοι **Σεραφείμ Αργυρόπουλος**, **Ιωακείμ Σταματόπουλος** και **Κων/νος Δαραμούσκας**.

Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του είπε, ότι σύμπασα οι Ορθοδοξία αυτές τις ημέρες - και βεβαίως όλο τον χρόνο - τιμά και γηρεύει την Ουρανία του Θεού Μητέρα, την Παντάνασσα, την Γλυκοφιλούσα, την Ελεούσα και όπως αλλοιώς την ονόμασε η ευλάβεια των ανθρώπων. Βεβαίως, το κορύφωμα του εορτασμού είναι στις 15 του μηνός, ημέρα λαμπρά και μεγάλη, το Πάσχα του καλοκαιριού όπως το λένε οι διάφοροι Πατέρες της Ορθόδοξου Εκκλησίας και όπως ευλαβέστατα και ευσεβέστατα το ονομάζει ο Ελληνικός Λαός.

Γιατί η Παναγία έχει γίνει ένα με την Ελλάδα. Δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε την Παναγία από τον τόπο μας. Λες και είναι τόπος ξεχωριστός για να έχει τόση ευλογία από τον Θεό, να είναι Παναγιοσκεπάστος. Να τον σκεπάζει δηλαδή η Παναγία, και Παναγιοφύλακτος, να τον φυλάει η Παναγία η οποία ανεδείχθη η μάνα του λαού μας και Υπέρμαχος στρατηγός του Γένους μας.

Αν σε όλο τον κόσμο, σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, όπου οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί τιμούν την Παναγία ξεχωριστά, ιδιαιτέρως εμείς οι Έλληνες, δεν υπάρχει πόλις, δεν υπάρχει χωριό, δεν υπάρχει βουνό και λόφος, που να μην υπάρχει μεγάλος Ναός Της, που να μην υ-

πάρχει εξωκλήσι και μοναστήρι.

Τα 2/3 των ενοριακών Ναών στην Ελλάδα είναι α-

φιερωμένα στην Παναγία. Τα εξωκλήσια πάμπολλα, αλλά και τα περισσότερα από τα Μοναστήρια και τα Ιερά Προσκυνηματα είναι αφιερωμένα στην Παναγία μας.

Τι σημαίνει αυτό; Ότι η Παναγία είναι Εκείνη που μετά τον Θεόν έχει την προσοχή μας, αλλά και την προσευχή μας.

Κατέχει ξεχωριστή θέση στην καρδιά μας. Γι' αυτό ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός λέγει χαρακτηριστικά σε ένα τροπάριο: "Χαίροις μετά Θεόν η Θεός, τα δευτερεία της Τριάδος η έχουσα". Μετά δηλαδή την Αγία Τριάδα, εξαιρέτως ο κόσμος όλος, τιμά την Υπεραγία Θεοτόκο. Διότι αυτή έγινε το σκεύος της Χάριτος και της εκλογής του Θεού. Δεν είναι απλώς η Μαρία όπως πιστεύουν οι αιρετικοί. Δεν είναι απλώς μία καλή γυναίκα όπως πιστεύουν οι Προτεστάντες, και όλοι οι άλλοι που δεν τιμούν την Παναγία ως Μητέρα του Θεού, αλλά είναι νεόνυμφος Κόρη της Ναζαρέτ, η οποία αξιώθηκε από τον Θεό ως εκπρόσωπος Πανάγιος του ανθρωπίνου Γένους, ως η νέα Εύα - νέα Ζωή, η γυναίκα η καινούργια της Χαράς

κοφιλεί ο άνθρωπος τον Θεό και να ασπάζεται ο Θεός τον άνθρωπο.

Σε αυτό το σημείο της ομιλίας του ο Σεβασμιώτατος ανέφερε περιστατικά που καταδεικνύουν ότι ο άνθρωπος είναι ταυτισμένος με την Παναγία μας.

Τόνισε επίσης, ότι περνάμε δύσκολες ημέρες και σαν πρόσωπα και σαν κοινωνία ολόκληρη και σαν Ελλάδα. Αλλά Εκείνη γνωρίζει, ότι παρά τα αποπήματα και τα αμαρτήματά μας, την αγαπάμε και αγαπάμε τον Υιό και Θεόν Της. Γι' αυτό λοιπόν, γίνεται ίλεως ο Κύριος, διότι πρεσβεύει για εμάς η Υπεραγία Θεοτόκος.

Αυτός είναι ο λόγος που και εμείς σήμερα ανεβήκαμε σε αυτόν Ναό - στον παλιό κεντρικό Ναό του χωριού σας - γιατί είναι μεγάλη ευλογία να ευρίσκεται κανείς σε τόπους ηγιασμένους, σε τόπους που τα παλαιότερα χρο-

νια στέγασαν την ευσέβεια των ανθρώπων, των πατέρων μας, των προγόνων μας. Αυτά τα εκκλησάκια κτίσθηκαν με δάκρυα και με αίμα, σε καιρούς και χρόνους δύσκολους και σε χρόνια σκλαβιάς, όπου οι άνθρωποι δεν είχαν που να ακουμπήσουν το κεφάλι.

(Και σε αυτό το σημείο ο Σεβασμιώτατος ανέφερε παραδείγματα πίστεως και ευλαβείας προς την Παναγία).

Ολοκληρώνοντας, είπε, ότι και σήμερα μπορούμε να κάνουμε θαύματα με την Πίστη, έστω και εάν τα υλικά μας αγαθά είναι περιορισμένα. Μπορεί τα Μ.Μ.Ε. να μας λένε ότι χανόμαστε. Μην απελίζεστε, δεν χανόμαστε διότι έχουμε πίστη και είναι μεγάλο ψέμα ότι εξέλειψε η πίστις από τις καρδιές των ανθρώπων.

Τόνισε δε χαρακτηριστικά και με αποφασιστικό τόνο στη φωνή του: "Ο Έλληνας και χώμα να φάει εάν δεν χάσει την πίστη του θα μεγαλουργήσει. Εάν χάσουμε την πίστη μας θα χαθούμε!"

Γι' αυτό αγωνίζομαι μαζί σας και τρέχω από εκκλησία σε εκκλησία, από χωριό σε χωριό και από πόλη σε πόλη, για να εμψυχώνω τον λαό μας και να καταλάβουμε όλοι μας ότι μόνο με τον Χριστό και την Ελλάδα, όπως έλεγε ο **Πατρο-Κοσμάς ο Αιτωλός**, θα μπορέσουμε να σταθούμε στα πόδια μας. Αυτή είναι η τροφή μας".

Κάλεσε λοιπόν τους πιστούς να μην χάσουν την ομορφιά αυτής της πίστεως προς τον Χριστό και της αγάπης μας προς την Παναγία.

Γέμισαν οι εκκλησίες της υπαίθρου από πιστούς κατά την περιοδεία του Μητροπολίτου μας

Επερατώθη η περιοδεία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κατά τις δεκαπέντε ημέρες του Αυγούστου, στην Ύπαιθρο της Μητροπολιτικής μας περιφέρειας

Μόνο ευχαριστία στο Θεό και έπαινο στην ευσεβή Λαό, θα μπορούσαμε να εκφράσουμε με βαθειά συγκίνηση, για την αθρόα συμμετοχή των Χριστιανών μας, στις Ιερές Ακολουθίες, παρακλήσεις, Εσπερινούς και Θείες Λειτουργίες, που τέλεσε ο Σεβασμιώτατος κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου στα χωριά μας.

Για μια ακόμα φορά γέμισαν οι Εκκλησίες αλλά και τα χωριά από κόσμο, αφού μετείχαν στις λατρευτικές εκδηλώσεις, όχι μόνο όσοι λίγοι η περισσότεροι, κατοικούν στα χωριά, αλλά και όσοι καταγόμενοι από αυτά ζουν στην Πάτρα η και σε άλλες πόλεις και οι οποίοι βρέθηκαν στον τόπο της καταγωγής τους για να βρεθούν στις εορταστικές συνάξεις που τέλεσε ο Επίσκοπος, με την ευκαιρία του Δεκαπενταυγούστου.

Οι άνθρωποι, είδαν από κοντά τον πνευματικό τους

έχει τη δική του πνευματική ομορφιά και ξεχωριστή χάρη, αφού είναι η περίοδος που τα μικρά χωριά μας παίρνουν ζωή, με την επίσκεψη πολλών παραθεριστών και

προσκυνητών της Παναγίας μας, στην οποία είναι αφιερωμένοι οι περισσότεροι ενοριακοί Ναοί, πάρα πολλά Εξωκκλήσια και πολλά Μοναστήρια μας.

πατέρα, τον υπεδέχθησαν έξω από τους Ναούς, προσευχήθηκαν μαζί του μπροστά στην εικόνα της Παναγίας, τον άκουσαν να κηρύττει, κοινωνήσαν από τα χέρια του όπου τέλεσε την Θεία Λειτουργία, πήραν ως ευλογία όλοι τους από μια εικόνα της Παναγίας.

Τους δόθηκε η ευκαιρία να συνομιλήσουν μαζί του, να του πουν τον πόνο τους για τα σοβαρά ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία μας, να του αναφέρουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σε προσωπικό, οικογενειακό η γενικότερο επίπεδο. Ακόμη τους δόθηκε η ευκαιρία μετά την Ιερά Ακολουθία να καθήσουν μαζί του στην πλατεία του χωριού με απλότητα, να πιούν καφέ και να γευθούν νηστήσιμα γλυκά που ετοίμασαν κατά τρόπο

παραδοσιακό, με σεβασμό και αγάπη οι νοικοκυρές του χωριού.

Σε πολλές περιπτώσεις ο Σεβασμιώτατος επεσκέφθη ανθρώπους στα σπίτια τους, ευλόγησε τα νοικοκυριά τους, ακόμα και τα χωράφια τους και τη σοδειά τους. Μίλησε με μικρούς και μεγάλους, μέσα σε πανευφρόσυνο κλίμα χαράς και κοινωνίας μεταξύ πνευματικού πατρός και πνευματικών παιδιών.

Βεβαίως η πορεία αυτή του Σεβασμιωτάτου στην Ύπαιθρο και οι επισκέψεις στα χωριά, πραγματοποιούνται καθ' όλην την διάρκεια του χρόνου με την ευκαιρία λατρευτικών εκδηλώσεων, αλλά ο Δεκαπενταύγουστος,

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ

Αθωνικά βιώματα από το οδοιπορικό συμπολιτών μας στο Άγιο Όρος

Τρεις εξάδελφοι, συμπολίτες μας, ο Απόστολος (εκπαιδευτικός), ο Νικόλαος (γνωστός επιχειρηματίας) και ο Χρήστος (εκδότης της εβδομαδιαίας εφημερίδας "Αρχαϊκός Τύπος") Κολλιόπουλοι, είχαν την μεγάλη ευλογία από τον Πανάγαθο Θεό, να βρεθούν τις άγιες μέρες του Δεκαπενταυγούστου στο Περιβόλι της Υπεραγίας Θεοτόκου, στο Άγιο Όρος.

Αποψη των Κουσοκαλυβίων, "η έρημος του Αγίου Όρους" με τους 26 ασκητές μοναχούς

Από παντού στο Άγιο Όρος ξεπηδούν λόγοι πνευματικής οικοδομής, μας είπαν χαρακτηριστικά και συνέχισαν λέγοντας ότι δεν πηγαίνεις απλώς για να το δεις αλλά για να το ζήσεις. Στο Άγιο Όρος δεν είσαι επισκέπτης, είσαι προσκυνητής. Σε κάθε σου βήμα νοιώθεις την αύρα του Θεού που γαληνεύει τη ψυχή σου και προσανατολίζει τις επιλογές σου.

Στις Ιερές Μονές Σίμωνος Πέτρας, Διονυσίου, Γρηγορίου και Κουσοκαλύβια, είδαν τι σημαίνει να βιώνει ο μοναχός τη μεγάλη αρετή που λέγεται ταπεινώση.

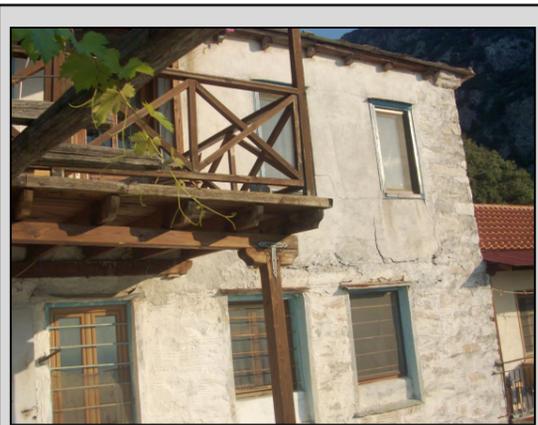
Εμείς ας προσθέσουμε σε αυτά που μας έλεγαν οι συμπολίτες μας προσκυνητές, ότι στο Άγιο Όρος μία

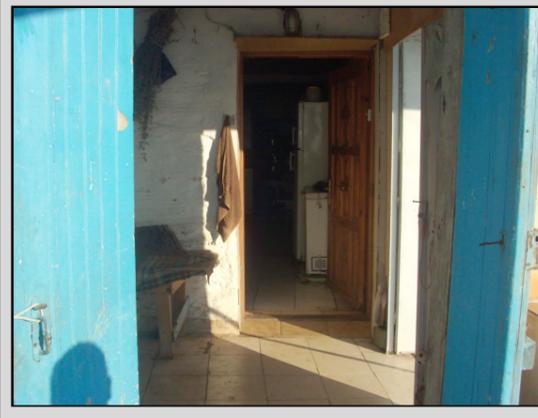
Πρωινό στον αρσανά Κουσοκαλυβίων. Ο μοναχός φορώντας ολόσωμη στολή ετοιμάζεται για την κατάδυση με ψαροντούφεκο!

Βλέποντας το παραπάνω φωτογραφικό στιγμιότυπο με τις ψαριές θυμηθήκαμε το θαύμα του πολλαπλασιασμού των άρτων και των ιχθύων. Ο Ιησούς, στρέφει τα μάτια Του στον ουρανό, προσευχόμενος, ευλογεί τις υπάρχουσες τροφές τους πέντε άρτους και τους δύο ιχθύς και θρέφει ολόκληρο το πλήθος των ανθρώπων, αφήνοντας και πολλά περισσεύματα.

Τα δύο ψάρια δηλώνουν κατώτερη τροφή γι' αυτό και τα περισσεύματα, σύμφωνα με τη διήγηση του Ιωάννου του Ευαγγελιστού, ήταν περισσεύματα μόνον άρτων.

Η σκήτη του π. Παύλου, με καταγωγή από την Περιβόλα της Πάτρας. Από το 1950 ευρίσκεται στην ίδια σκήτη. 62 ολόκληρα χρόνια ήταν συνειδητή η επιλογή του να μην την ανακαινίσει. Με ευγενικό τρόπο απέφυγε τη φωτογράφιση με τους συγχωριανούς του.

τέχνη κυριαρχεί στους μοναχούς: Πώς να αποκτήσουν αρετές και να φθάσουν στην αγιότητα.

Γι' αυτό οι καλύτερες αποσκευές για να ζήσεις το Άγιο Όρος είναι η αγαθή διάθεση και καρδιά, τα καθαρά μάτια και οι ισχυροί φακοί της πίστewς. Ανάλογα με τις αποσκευές είναι και τα βιώματα.

Θα ολοκληρώσουμε το σύντομο οδοιπορικό των συμπολιτών μας, με την τοποθέτηση του καλού μας συνεργάτου κ. Ηλία Σκόνδρα, ότι το Άγιο Όρος μας περιμένει να πάμε κυρίως σαν προσκυνητές. Το Αγιασμένο βουλό όλο και κάποιον καρδιοσεισμό θα προκαλέσει, που θα αλλάξει τα δεδομένα της ζωής μας.

Οι Πατρινοί προσκυνητές είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν και να βοηθήσουν σε γεωργικές εργασίες μοναχούς με τριμένα ράσα, δείγμα από την ταπεινώσή τους. Ο μοναχός δεν προβάλλει τις αρετές του και τα προσόντα που μπορεί να έχει, αλλά αντίθετα μέμφεται τον εαυτόν του και τον ελεεινολογεί χωρίς να ταπεινολογεί.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Μετά τα τελευταία θλιβερά γεγονότα βίας που λαμβάνουν χώρα εις την Μέση Ανατολή και στην ευρύτερη περιοχή, η Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου εξέδωσε το παρακάτω ανακοινωθέν, παραμονή της εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον εκφράζει την έντονον αυτού ανησυχίαν δια την επιδείνωσιν της εξαπλουμένης ανά τον κόσμον σήμερον βίας. Από την Αμερικνή έως την Αφρικήν, δια μέσου της Ευρώπης και της Ασίας, αι ήπειροι ευρίσκονται αντιμετώπι με φαινόμενα μισαλλοδοξίας, τα οποία όχι μόνον αποδυναμώνουν την παγκόσμιον ειρήνην, αλλά και αποτελούν ισαριθμούς αρνήσεις της ανθρωπίνης αξιοπρεπείας. Ρατσιστικοί φόνοι, γενοκτονία, εθνοκαθάρσεις, αντισημιτισμός, καταστροφαι χώρων λατρείας κ.λπ. αποτελούν πράξεις βαρβαρότητας, αι οποίαι πρέπει να καταγγελθούν ρητώς και απεριφράστως, ιδιαίτερως όταν διαπράττωνται υπό το πρόσχημα της θρησκείας.

Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον ανησυχεί ιδιαίτερως με την κατάστασιν εις την Μέσην Ανατολήν, εις την Νιγηρίαν και εις το Σουδάν. Αι μεταξύ Χριστιανών και Μουσουλμάνων συγκρούσεις εις τας εν λόγω περιοχάς πρέπει να ξεπερασθούν με την ενίσχυσιν της αγάπης προς τον πλησίον, ως εκφράσεως του ειρηνικού δεσμού μεταξύ των ανθρώπων. Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον ανησυχεί επίσης πολύ διά το μέλλον του λαού της Συρίας και το μέλλον του Χριστιανισμού εις την χώραν αυτήν, απευθύνει δε έκκλησιν προς όλους τους πρωταγωνιστάς της συγκρούσεως να σιγήσουν τα όπλα λόγω του επείγοντος χαρακτήρος της καταστάσεως εξ επόψεως ανθρωπιστικής.

Η λύσις όλων αυτών των συγκρούσεων περνά πρωτίστως από τον διάλογον. Διότι, εκτός από την καλλιτέραν κατανόησιν των διαφορών μας, ο διάλογος αποτελεί παράγοντα αλλαγής και καταλλαγής. Ως εκ τούτου, οι θρησκευτικοί ηγέται του κόσμου έχουν την ηθικήν υποχρέωσιν να αντισταθούν εις τον πόλεμον και να προαγάγουν την ειρήνην ως ουσιαστικήν αναγκαίότητα. Οι θρησκευτικοί ηγέται οφείλουν, εις τον μεταξύ των διάλογον, να τονίσουν μετ' εμφάσεως την ειρήνην του Θεού εντός ενός κόσμου αναταραχής. Η θρησκεία δεν δύναται και δεν πρέπει να χρησιμεύση ως έρεισμα του πολέμου και της συγκρούσεως, με την χρήσιν ως μοχλού του φονταμενταλισμού και του φανατισμού δι' αμιγώς πολιτικούς σκοπούς.

Πράγματι, επαναλαμβάνομεν αόκνως ότι το έγκλημα, το οποίον διαπράττεται εν ονόματι της θρησκείας, αποτελεί έγκλημα κατά της θρησκείας. Ο διάλογος αποτελεί το μοναδικόν σημειον ελπίδος, το οποίον δύναται να μας οδηγήση εις την ανέρευσιν της ειρήνης.

Ούτως, η Α. Θ. Παναγιότης ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος και το Οικουμενικόν Πατριαρχείον εκφράζουν την αλληλεγγύην και την συμπάθειάν των προς όλας τας κοινότητες, αι οποίαι πλήττονται από τας βιαιότητας αυτάς. Απευθύνουν ειδικώτερον θερμήν έκκλησιν προς όλας τας Ορθοδόξους αυτοκεφάλους Εκκλησίας, προς όλας τας Χριστιανικάς Εκκλησίας και Κοινότητες, ως και προς τους Διεθνείς Οργανισμούς, τα Κράτη και κάθε άνθρωπον καλής θελήσεως, να συμβάλουν εις την επικράτησιν της ειρήνης επί του πολέμου και του μίσους.

Φανάριον, 14 Αυγούστου 2012
Εκ της Αρχιεραρχίας της Αγίας και Ιεράς Συνόδου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΥΛΟΓΑΥΠΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ

**ΠΕΡΙΚΛΗΣ
Γ. ΘΕΟΦΑΝΗΣ**

- ☑ ΤΕΜΠΛΑ
- ☑ ΘΡΟΝΟΙ
- ☑ ΑΜΒΩΝΕΣ
- ☑ ΠΑΓΚΑΡΙΑ

- ☑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ
- ☑ ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ
- ☑ ΚΑΡΕΚΛΕΣ
- ☑ ΣΤΑΣΙΔΙΑ

**Αλεξ. Υψηλάντου 106
& Αγ. Νικολάου - Πάτρα**
Τηλ.: 2610 278.829
- Κιν.: 6944 766.005

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ ΓΑΜΩΝ - ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ
ΨΗΦΙΑΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΦΙΛΜ
ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΡΙΟ

Αθηνών 3
2610 994444, 2610 911300

www.anthopoulosphotos.gr

ΚΟΡΙΝΘΟΥ 239, ΠΑΤΡΑ, ΤΗΛ.: 2610 276 415 / 278 944

Παραδοσιακό Εστιατόριο "ΚΡΗΝΗ"

- * Μεγάλη ποικιλία σπιτικών φαγητών
- * Σπεσιαλιτέ σπιτικές πίτες
- * Νηστίσιμα
- * Τρόφιμα και σε πακέτο

Παντοκράτορος 57
Ανοικτά μεσημέρι - βράδυ

Τηλ.: 2610/621.147 - άνω Πόλη ΠΑΤΡΑ

Πολλά ...εν ολίγοις

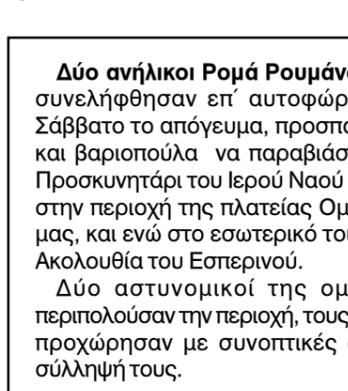
ΤΑ ΕΓΚΩΜΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Κλίμα κατάνυξης και εσωτερικής αγαλλίασης βίωσαν οι πιστοί της ενορίας των **Αγίων Αποστόλων** Ακτής Δυμαίων Πατρών, ακούγοντας τα εγκώμια της Θεοτόκου ψαλλόμενα από τη νεανική χορωδία **"Φωναίς Αισαίς"**

υπό τη χορηγία του πρωτοψάλτου **Ανδρέα Τσιμάρτα** και την επίβλεψη των εφημερίων του Ιερού Ναού, πρωτοπρεσβυτέρου **π. Ευαγγέλου Πριγκιπάκη** και **π. Κωνσταντίνου Κοτσώρη**.

Η γλυκύτητα των νεανικών φωνών και η άρτια εκτέλεση των ύμνων προς την Υπεραγία Θεοτόκο ανέβασαν πνευματικά τους πιστούς. Ανάλογες προσπάθειες αποδεικνύουν ότι το παρόν και το μέλλον κάθε κοινωνίας μπορεί να βασιστεί στα παιδιά της, όταν τα ίδια καθοδηγούνται σωστά. Τα μέλη της νεανικής χορωδίας **"Φωναίς Αισαίς"** που συμμετείχαν είναι τα ακόλουθα: **Ελένη Βασιλοπούλου, Σωτηρία Βλάση, Μαρία Βασιλοπούλου, Μαρία Βλάση, Εύη Βασιλοπούλου, Μαρία Γεωργακοπούλου, Χρύσα Κόκλα, Παναγιώτα Κόκλα, Παρασκευή Κουλούρη, Παρασκευή Χριστοδουλοπούλου** και **Κωνσταντίνος Πολίτης**.

Δύο ανήλικοι Ρομά Ρουμάνοι στην καταγωγή συνελήφθησαν επί αυτοφώρω το περασμένο Σάββατο το απόγευμα, προσπαθώντας με λουστό και βαριοπούλα να παραβιάσουν το εξωτερικό Προσκυνητάρι του Ιερού Ναού Αγίων Αναργύρων στην περιοχή της πλατείας Ομονοίας στην πόλη μας, και ενώ στο εσωτερικό του Ναού ετελείτο η Ακολουθία του Εσπερινού.

Δύο αστυνομικοί της ομάδος ΔΙΑΣ που περιπολούσαν την περιοχή, τους αντελήφθησαν και προχώρησαν με συνοπτικές διαδικασίες στην σύλληψή τους.

Ο Εκκλησιολόγος

Τιμή σε ανθρώπους της προσφοράς

Δύο ανθρώπους, οι οποίοι προσέφεραν την ζωή τους στον Εκκλησιαστικό χώρο, τίμησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Χρυσόστομος.

1. Τον ευλαβέστατον κ. Παναγιώτην Αγγελόπουλον, ηλι-

κίας 90 ετών, ο οποίος από 13 ετών διαβάζει τα ιερά Γράμματα και ψάλλει τας ωδὰς και τους ύμνους του Κυρίου, χωρίς ποτέ να πάρη ούτε μια δραχμή από την Εκκλησία.

Η τιμή (παράσημο της Αποστολικής Μητροπόλεως των Πατρών) επεδόθη στον ως είρηται Ιεροψάλτη, στον Ιερό Ναό του **Τιμίου Προδρόμου** Μυροβρύσεως, όπου ετέλεσε την ιερά Παράκληση ο Σεβασμιώτατος και εκήρυξε τον θείο λόγο.

Στο τέλος αναφέρθηκε με συγκινητικά λόγια στον τιμηθέντα Ιεροψάλτη, ο οποίος περπατούσε πάνω από πέντε χιλιόμετρα πολλάκις, και υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες για να φτάση στον Ναό του Αγίου Ιωάννου, προκειμένου να προσφέρει τις υπηρεσίες του.

Η συγκίνηση του κ. Αγγελόπουλου ήταν μεγάλη, ο οποίος ευχαρίστησε με δάκρυα τον Σεβασμιώτατο, ενώ το εκκλησιαστικό επεκρότησε ενθουσιαστικά την απόφαση και την ενέργεια του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, να τιμήση τον ευλαβέστατο γέροντα.

2. Τον ευλαβέστατον κ. Αλέξιον Μπιτούνην, ο οποίος πρωτοστάτησε προ τεσσαράκοντα και πλέον ετών, μαζί με άλλους ευσεβείς κατοίκους των Αλυκών Κάτω Αχαιάς, στην ανέγερση του **Ιερού Ναού του Αγίου Νικολάου** του Θαυματουργού.

Στο Ναό αυτό ο εν λόγω αδελφός προσέφερε τις υπηρεσίες του ανιδιοτελώς, μέχρι τα βαθειά του γεράματα. (Είναι πλέον ηλικίας 94 ετών, αλλά είναι πάντα παρών στην Θεία

Λειτουργία).

Τον τιμηθέντα επήνεσε και ευχαρίστησε με θερμά λόγια ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, ο οποίος του ενέχειρησε το ευεργετήριο Γράμμα και μία αργυρά Εικόνα του Αγίου Νικολάου.

Η συγκίνηση του κ. Αλέξη ήταν πολύ μεγάλη, όπως των παιδιών, εγγονών και δισεγγονών του, αλλά και του πυκνού εκκλησιασμάτος.

Διήμερο παιδιών κατασκηνωτών

110 συνολικά παλαιοί κατασκηνωτές πέρασαν την πόρτα της **"ΑΓΚΥΡΑΣ"** στο διήμερο που διοργανώθηκε και φέτος προς τιμήν τους.

Ήρθαν κατασκηνωτές όλων των ηλικιών για να συναντήσουν φίλους και παλιούς συγκατασκηνωτές, για να θυμηθούν στιγμές απ' την κοινή ζωή τους.

Το πρόγραμμα όμως ήταν πλούσιο και σε λατρευτικές ευκαιρίες. Την ακολουθία του εσπερινού τέλεσε ο π. Ιωάννης Δημητρόπουλος (παλιός κατασκηνωτής) ενώ τη Θ. Λειτουργία της Κυριακής ο π. **Σωτήριος** με τον π. **Ανδρέα** και **Γεώργιο Τζεφριό** (παλιοί κατασκηνωτές και ομαδάρχες). Το απόγευμα της Κυριακής τελέσθηκε και

η Ιερά Παράκλησις προς την Παναγία μας.

Προσκεκλημένος και ομιλητής την Κυριακή ήταν ο θεολόγος κ. **Νικόλαος Βασιλειάδης** ο οποίος μίλησε με θέμα **"ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΥΟ ΠΑΡΑΜΗΛΩΝ ΕΠΟΧΩΝ"**.

Αναφέρθηκε σε δύο παράλληλες εποχές. Την εποχή του μαρτυρίου των τριών Παίδων εν τη καμίνω και τη

σημερινή. Με αφορμή την προσευχή του Αζαρίου (ενός εκ των τριών Παίδων) παρουσίασε στοιχεία για τη σήψη, τη διαφθορά και την αποστασία των ανθρώπων απ' το Θεό, τότε και τώρα.

Τόνισε επίσης την ανάγκη για μετάνοια και προσφυγή στο έλεος του Θεού για τη σημερινή δοκιμασία που περνάει το έθνος μας.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΠΑΤΡΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

* Στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Πατρών τελείται καθημερινά Θεία Λειτουργία από 6.30 π.μ. έως 8.30 π.μ.

* Κάθε Πέμπτη απόγευμα τελείται Εσπερινός και Ιερά Παράκλησις στην Παναγία μας και ακολουθεί σύντομο Κήρυγμα, από ώρα 5.00 μ.μ.

Τηλέφωνα επικοινωνίας με τον "Εκκλησιολόγο":

πρωινές ώρες 9.00 π.μ. - 1.30 μ.μ.
2610/341515, απογευματινές από 5.30 μ.μ. έως 8.00 μ.μ.: 2610/222392 λειτουργεί και ως Fax.
Καθ' όλη την ημέρα στα κινητά: 6942507002, (vodafone), 6985847585 cosmote.

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
"ΤΟ ΤΡΑΝΟ ΛΙΘΑΡΙ"
ΑΣΤΕΡΙΩΤΗΣ

Ακρωτηρίου 17 - Ψαροφάι Πάτρας
Τηλ.: 2610/321.511 -
οικίας 2610/310.317 & κιν.: 6945/795.725

AutoMintzas
AUTO ELECTRIC CENTER
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΤΑΛΑΚΤΙΚΩΝ-ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΕΙΟ ΑΥΤ/ΤΩΝ
www.automintzas.gr
AutoMintzas - Auto Electric Center
Κολοκοτρώνη 1, Ν. Σούλι Πατρών, Τηλ./Φαξ: +30 2610.641.860
E-mail: info@automintzas.gr

Τα Εγκώμια της Παναγίας μας, στον Ιερό Ναό Αγίου Χαράλαμπος Κρύα Ιτεών Πατρών

Ιδιαίτερα κατανυκτική και ταυτόχρονα μεγαλόπρεπη ήταν η Ιερά Αγρυπνία την περασμένη Δευτέρα 13 Αυγούστου το βράδυ στον Ιερό Ναό του Αγίου Χαράλαμπος Κρύα Ιτεών, επιτελώντας τα Προεόρτια της Κοιμήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου.

Πριν την Ιερά Αγρυπνία εψάλη η Ακολουθία του Εσπερινού μετ' αρτοκλασίας κατά την μοναστηριακή τάξη, στην οποία προέστη ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρεσβύτερος π. Χαράλαμπος Σταματόπουλος, εφημέριος Ι.Ν. Αγίων Θεοδώρων Σταυροδρομίου, πλαισιούμενος από τους Ιερείς του Ναού Πρωτοπρεσβύτερο π. Σταύρο Καλαμπαλική και τον προϊστάμενο, Πρεσβύτερο π. Ιωάννη Δημητρόπουλο.

Στην συνέχεια τελέσθηκε η ακολουθία του Όρθρου κατά την οποία Εψάλλησαν ο Μικρός Παρακλητικός Κανών και τα Εγκώμια της Παναγίας μας.

Επακολούθησε Ιερά Λιτάνευσις περίξ του προαυλίου χώρου του Ναού υπό το φως των κεριών που κρατούσαν όσοι παρευρέθησαν, προκειμένου από κοινού να μεγαλύνομε και να υμνήσομε την "Υψηλότερα των Ουρανών".

Η Ιερά Αγρυπνία ολοκληρώθηκε με την Θεία Λειτουργία στην οποία προέστη ο Αιδεσιμολογιώτατος πρεσβύτερος π. Γεράσιμος Δημητρόπουλος, εφημέριος Ι.Ν. Τιμίου Προδρόμου Κάτω Αχαΐας, ο οποίος και ομίλησε επικαιρώς για την Υπεραγία Θεοτόκο.

Τις ακολουθίες λάμπρυναν με τις ωραίες τους φωνές οι Ιεροψάλτες **Στυλιανός Νικολόπουλος, Μιχαήλ Ζαφείρης, Χρίστος Φωτόπουλος και Σπυρίδων Παναγιωτόπουλος.**

Ήταν πραγματικά συγκινητικές οι στιγμές της Ιεράς Αγρυπνίας. Οι παρευρισκόμενοι βίωσαν κατά κάποιον τρόπο, όλα εκείνα τα συναισθήματα που νιώθει κανείς όταν ευλαβικά προσκυνά τον Τάφο της Παναγίας μας στη Γεθσημανή.

Συγχαρητήρια αξίζουν στο Νεωκόρο του Ναού κ. Γεώργιο Σπυρόπουλο για την επιμέλεια του διάκοσμου του Ναού, καθώς και στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο για την όλη τάξη και ευρυθμία που επικρατούσε.

Τα άνθη που εκόσμησαν το Ιερό Κουβούκλιο του Επιταφίου, προσέφεραν οι: Φράγκου Αθανασία, Παύλου Ελένη, Πατσούρας Απόστολος, Σαζακλή Σωτηρία, Αγγελόπουλος Κων/νος, Χαπίλας Χρίστος, Γιαννοπολίτη Νικολίτσα, Ανώνυμος, Κατσαίτη Γεωργία, οικογένεια Παπαναγιώτου, Σωτηρίου

Παρασκευή, Παπαδόπουλος Ανδρέας, Πέττα Άννα, κ. Κατσαίτη, Ανώνυμος, Γκοτσούλια Αφροδίτη, Σώρρας Αρτέμιος, Κραβαριώτη Βασιλική, Τσακουμάκη Μαρία, Λειβαδά Βασιλική, Μπούζης Κων/νος, οικογένεια Λεχουρίτη, Ανώνυμος, Μόραγλη Κων/να, Θεοδωρακάτος Σωτήριος, Μπιτούνη Αθανασία, Βυζοπούλου Βασιλική και Παπα-

χρήστου Γεώργιος.
* **Αξίζει κάθε έπαινος στον φιλακόλουθο π. Ιωάννη, ο οποίος έχει καλλιεργήσει το εκκλησιαστικό του φρόνημα και το μεταδίδει στους ενορίτες με την αμείωτη αγάπη του προς το Ιερό Θυσιαστήριο και τη λειτουργική ζωή, τη μελέτη του λόγου του Θεού, Πατερικών και άλλων πνευματικών βιβλίων, καθώς και με την καλλιέργεια του ασκητικού φρονήματος.**

«ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ»

*Της Ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρα
azaniatsimara@gmail.com

ΧΡΗΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΣΟ ΕΙΝΑΙ ΑΣΦΑΛΗΣ;

Τη θερινή περίοδο και ιδιαίτερος τις πολύ ζεστές ημέρες όλοι αναζητούν τρόπους δροσιάς. Τα τελευταία χρόνια η χρήση των κλιματιστικών έγινε ευρέως γνωστή σε όλους τους δημόσιους χώρους καθώς και στις οικίες. Τις ημέρες ενός καλοκαιρινού καύσωνα τα κλιματιστικά λειτουργούν νυχθημερόν. Πολλές φορές παρατηρείται το φαινόμενο της πολύ χαμηλής θερμοκρασίας στον κλιματιζόμενο χώρο (πχ 12-15 βαθμοί C), με αποτέλεσμα οι θερμοκρασιακές εναλλαγές να είναι μεγάλες και βεβαίως να ελλοχεύουν κινδύνους για την υγεία. Η αλόγιστη χρήση των κλιματιστικών μπορεί να δημιουργήσει αρκετά προβλήματα και προς τούτο η ενημέρωση των πολιτών κρίνεται αναγκαία, αφού πλέον τα κλιματιστικά αποτελούν κύρια πηγή θέρμανσης και τη χειμερινή περίοδο.

Η υπερβολική χρήση των συστημάτων κλιματισμού, χωρίς επαρκή αερισμό των κλειστών χώρων, δημιουργούν ιδανικές συνθήκες για ανάπτυξη **αλλεργιών**. Η **αλλεργική ρινίτιδα** τα τελευταία χρόνια απασχολεί σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού (20%) και μια σημαντική αιτία αυτής είναι η λανθασμένη χρήση των κλιματιστικών. Προκαλείται ξηρότητα των βλεννογόνων του στόματος και της μύτης ενώ ταυτόχρονα σκόνη και μύκητες επικαθονται στα κλιματιστικά με αποτέλεσμα αλλεργικά συμπτώματα όπως καταρροή, πταρμοί κ.α να εκδηλώνονται σε ανθρώπους με αλλεργική προδιάθεση. Επίσης συχνά παρατηρούνται περιστατικά φαρυγγίτιδος ή επιπεφυκίτιδος (ιδίως σε όσους φορούν φακούς επαφής).

Η "**νόσος των λεγεωναρίων**" αποτελεί συχνά θέμα συζήτησης στα μέσα ενημέρωσης όταν γίνεται λόγος για τις επιπλοκές των κλιματιστικών. Η ονομασία της νόσου οφείλεται στο γεγονός ότι εκδηλώθηκε πρώτη φορά σε Αμερικανική συγκέντρωση λεγεώνων το 1976 στη Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ, με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους 34 άτομα από τα 220 που νόσησαν. Το μικρόβιο της **Legionella** που είναι υπεύθυνο για την ασθένεια, εντοπίζεται συνήθως στα συστήματα κλιματισμού. Κάθε χρόνο παρουσιάζεται αύξηση των κρουσμάτων την καλοκαιρινή περίοδο, εξαιτίας της υπερβολικής χρήσης κλιματιστικών και της εσφαλμένης συντήρησης αυτών. Οι ασθενείς εμφανίζουν υψηλό πυρετό, βήχα, μυαλγίες, γαστρεντερικές διαταραχές κ.α.

Η διαρκής έκθεση στον ψυχρό αέρα του κλιματιστικού προκαλεί **μυαλγίες** και άλλα **ορθοπεδικά προβλήματα** (ψύξεις). Η τοποθέτηση του κλιματιστικού σε θέση που δε μεταφέρει τον αέρα απευθείας στο ανθρώπινο σώμα κρίνεται απαραίτητη για αποφυγή ανάλογων προβλημάτων. Στις **εξαιρετικά σπάνιες** περιπτώσεις που το σύστημα κλιματισμού έχει υποστεί βλάβη και δεν έχει γίνει αντιληπτή, μπορεί να γίνει έκλυση μονοξειδίου του άνθρακα **CO**, το οποίο είναι δυνητικά θανατηφόρο. Παρόμοιο συμβάν είχε συμβεί προ ολίγων ετών σε ξενοδοχειακό συγκρότημα με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους δύο παιδιά.

Τα κλιματιστικά μηχανήματα έχουν **ευεργετικά αποτελέσματα** μειώνοντας τη δυσφορία των χώρων στις ζεστές ημέρες όταν χρησιμοποιούνται και συντηρούνται ορθά. Ακολουθούν **στοιχειώδεις κανόνες ασφαλείας** χρήσης των κλιματιστικών με σκοπό να υπάρχει μόνο όφελος από τη χρήση τους και όχι ζημιά: **1. Τα φίλτρα** του κλιματιστικού να **αλλάζονται συχνά** σύμφωνα με τις προδιαγραφές του μηχανήματος. Στα μεσοδιαστήματα τα φίλτρα να καθαρίζονται και να συντηρούνται επαρκώς από τον τεχνικό. Στα μεγάλα κτίρια επιβάλλεται η **απολύμανση των υδραυλικών συστημάτων** νερού. Με αυτούς τους τρόπους προλαμβάνεται η μόλυνση από μικροοργανισμούς (*Legionella*) και μειώνεται η εμφάνιση αλλεργιών. **2. Ρυθμίζετε τη θερμοκρασία** σε μια **λογική τιμή** σε σχέση με την εξωτερική τιμή του περιβάλλοντος (π.χ 28 C). **Οι χαμηλές θερμοκρασίες** (15-18 C) εκτός ότι δεν μπορούν να επιτευχθούν σε ημέρες καύσωνα είναι δυνητικά επικίνδυνες λόγω των τεραστίων διακυμάνσεων εσωτερικού και εξωτερικού χώρου. **3. Το κλιματιζόμενο δωμάτιο** δεν πρέπει να είναι ερμητικά κλειστό. Αφήνετε πάντα **ένα παράθυρο λίγο ανοιχτό** για να ανανεώνεται αέρας. Ας μη λειτουργεί άσκοπα το κλιματιστικό στα δωμάτια που δεν καθόμαστε. Φροντίστε να ξεσκονίζετε τακτικά τα έπιπλά σας και να αερίζεται καθημερινά όλους τους χώρους της οικίας. Ακολουθείστε αυτούς τους απλούς κανόνες και καλή δροσιά!

* Η κα Ασημίνα Ζανιά-Τσιμάρα είναι πνευμονολόγος-φυματολόγος. Σπούδασε στην Ιατρική του Πανεπιστημίου Πατρών και πραγματοποίησε την εξειδίκευσή της στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ρίου. Πλέον προσφέρει τις ιατρικές της υπηρεσίες σε ιδιωτικό επίπεδο.

Ασημίνα Ζανιά Τσιμάρα

Ιατρός - Πνευμονολόγος
Απόφοιτος Πανεπιστημίου Πατρών

Αγίου Ανδρέου 195, Πάτρα
Τηλ.: 2613011057
Κιν.: 6973417616

e-mail: azaniatsimara@gmail.com

* ΕΒΒΗΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΙΩΘ ΚΑΙ ΩΡΑ
* ΕΙΩΘ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ * ΚΗΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΜΠΟΥΣΙΑΣ

Γοργοποτάμου 6 (πλησίον LIDL)
Τηλ.: 2617/73.73.18 - Κιν.: 6979/670.227 ΠΑΤΡΑ

Μεγαλοπρεπώς πανηγύρισε η Ιερά Μονή Παναγίας Ελεούσης

Εορτάστηκε και εφέτος μεγαλοπρεπώς η εορτή της σεβασμίας Κοιμήσεως και Μεταστάσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου στο Πανσεβάσμιο Μοναστήρι της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών, Παναγίας Ελεούσης στην Πίτσα Πα-

τρών.

Την παραμονή της εορτής τελέστηκε ο Μεγάλος Πανηγυρικός Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας με την συμμετοχή του Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Αγίων Πάντων της Τριταίας Αρχιμανδρίτου **π. Αρτεμίου Αργυρόπουλου**, του προϊσταμέ-

νου του Μητροπολιτικού μας Ναού **π. Αμβροσίου Γκουρβέλου**, του Ομπλίτου Αρχιμανδρίτου **π. Χριστοδούλου Ζώη**, του Ιερομονάχου **π. Νεκταρίου Στεφανόπουλου** (Αδελφού της Ιεράς Μονής Αγίων Πάντων), και των Διακόνων **Ζαχαρία** (Ι.Μ. Αγ. Πάντων) και **Ιωσήφ** (Ι.Μ. Ομπλού).

Ανήμερα της Εορτής το πρωί εψάλη ο Όρθρος και στη συνέχεια τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία όπου λειτούργησαν ο Αρχιμανδρίτης **π. Αμβρόσιος Γκουρβέλος**, ο Πρωτοπρεσβύτερος **π. Μιχαήλ Καραμπατάκης** και ο Πρεσβύτερος **π. Κων/νος Γουρδούπης**.

Ο **π. Αμβρόσιος** ανέγνωσε την εγκύκλιο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσόστομου

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε με κατανύξη η λιτάνευση περίε της Ιεράς Εικόνας της Παναγίας της Ελεούσης και των Ιερών Λειψάνων των Αγίων που φυλάσσονται στον Ιερό αυτό χώρο.

Οι πιστοί συνέρρευσαν αθρόα και εφέτος για να τιμήσουν την Μητέρα του Θεού και να αφήσουν τις προσευχές τους μπροστά στην αγία της εικόνα. Για μεγάλο χρονικό διάστημα οι τρεις Ιερείς, κοινωνούσαν το Σώμα και το Αίμα του Υιού της το τεράριο σε μέγεθος εκκλησίασμα που είχε κατακλύσει κάθε αύλειο χώρο.

Ας ψάλλουμε και εφέτος μέσα από την καρδιά μας την θερμή ικεσία προς την Υπεραγία Θεοτόκο: «Και σε μεσίτριαν έχω προς τον φιλάνθρωπον Θεόν, μη μου ελέγξει τας πράξεις ενώπιον τών αγγέλων. Παρακαλώ σε Παρθένε, βοήθησόν μοι εν τάχει».

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, εψάλλησαν τα εγκώμια

της Υπεραγίας Θεοτόκου. Συμμετείχαν οι Αρχιμανδρίτες **π. Αρτέμιος**, **π. Αμβρόσιος**, ο Πρωτοπρεσβύτερος **π. Ανδρέας Γεωργακόπουλος** (προϊστάμενος Ιερού Ναού Αγίας Τριάδος Πατρών) και οι Πρεσβύτεροι **π. Φώπιος Κατσαρός** (εφημέριος Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής Πλατανίου Ρίου) και ο **π. Νεκτάριος Γαλάνης** (εφημέριος Ιερού Ναού Αγ.

Δημητρίου Πατρών).

Ακολούθησε η λιτάνευση του Σώματος της Υπεραγίας Θεοτόκου περίε του Καθολικού της Μονής.

* **Οι Αδελφές του Μοναστηρίου** εμελώδησαν από το Ιερό Αναλόγιο.

* **Στον διήμερο εορτασμό**, μετά από κάθε Ακολουθία οι παρευρισκόμενοι ελάμβαναν από την φιλόξενη Αδελφότητα το μοναστηριακό κέρασμα.

Η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩ ΕΟΡΤΑΣΜΩ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΩΝ

Προς
το Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών
Παιδιά μου ευλογημένα,

Σήμερα ολόκληρη η Ορθοδοξία γονατίζει μπροστά στο πανάγιο και θαυματουργό Εικόνημα της Παναγίας μας, η οποία έφερε στον κόσμο τον Θεό ως άνθρωπο, τον κράτησε στα άχραντα χέρια της, τον είδε να οδυνάται επί του Σταυρού, εχάρη με την Ανάστασή Του και την εις Ουρανούς ένδοξη Ανάληψή Του και τώρα, η Θεοτόκος Μαριάμ, η μετά τόκον Παρθένος και μετά θάνατον ζώσα, αδιαλείπτως πρεσβεύει προς Κύριον υπέρ πάντων ημών, υπέρ πάσης ψυχής θλιβομένης και καταπονουμένης ελέους και βοήθειας παρά Θεού επιδομένης.

Πολλά θα ηδυνάμην να είπω, ειδικά σήμερα, εν εσωτερικώ πνευματικώ συγκλονισμώ, αναφερόμενος στο πάνσοπο και υπέρ ήλιον λάμπον, εκπάλγου δόξης και ουρανού χαρίτος πεπληρωμένον, πρόσωπον της Μητρός του Κυρίου και δικής μας γλυκυτάτης Μητρός και Παραμυθίας. Όμως σε ένα και μόνο θα σταθώ, το οποίο και συγκλονιστικό είναι και μας βοηθάει στον πνευματικό μας αγώνα.

Η Παναγία μας, είναι η πρώτη ελεήμων μετά Θεόν, αφού ελέησε όλους μας, με τον τόκον του Ελεήμονος Κυρίου.

Αλήθεια, υπάρχει μεγαλύτερος ευεργέτης του ανθρώπινου γένους, της κτίσεως ολοκλήρου, μετά τον πανοικτίρμονα Κύριο, από την Παναγία μας;

Εκείνη είχαν απαντοχή τους οι Άγιοι Απόστολοι, όλοι οι Μαθηταί και οι Μαθήτριες του Κυρίου μας, όλοι οι άνθρωποι που την εγνωρίσαν, αλλά αυτήν έχουν και θα έχουν απαντοχή και παρηγορία οι γενεές των γενεών, έως της συντελείας του αιώνος.

Ελέησε, λοιπόν, με τον Τόκον της και ελεεί με την πολλή της αγάπη προς τους ανθρώπους, με την προσευχή της, με τις δεήσεις και τις ικεσίες της προς τον Υιόν και Θεόν της.

Όμως και εν' όσω ζούσε η Παναγία μας επί της γης, εκτός από την προσευχή της και την προς Κύριον μεσιτεία της, κατέλιπε σε μας παράδειγμα λαμπρόν, την ελεημοσύνη της προς τον συνάνθρωπο.

Προ της Κοιμήσεώς της, αφού ο Αρχάγγελος του Θεού της εμπήνυσε την έξοδό της εκ του κόσμου τούτου, εφρόντισε και έδωσε τα ελάχιστα υπάρχοντά της σε πτωχούς, ώστε ελεύθερη κατά πάντα, να παραδώσει εις χείρας του Υιού και Θεού της, την παναγία ψυχή της.

Αδελφοί μου, η τιμή προς τους Αγίους μας και εξαιρέτως προς την Παναγία μας, δεν πρέπει να εξαντλήται μόνο σε κάποιους εξωτερικούς εορτασμούς και όποιους άλλους πανηγυρισμούς, αλλά πρωτίστως, ως τυγχάνει τοις πάσι γνωστόν, στην μετοχή μας στην Μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας

και στην μίμηση της ζωής των Αγίων μας και εν προκειμένω της Παναγίας μας.

Σήμερα η Παναγία μας, βλέποντας την δυστυχία τόσων ανθρώπων, την ανέχεια τους, την φτώχεια και την ανεργία,

Ακούοντας τις παρακλήσεις και τις θερμότερες ικεσίες για βοήθεια, χιλιάδων παιδιών της, στην πλειονότητά τους νέων,

Ενωτιζομένη την απεγνωσμένη κραυγή των γονέων που αγωνίζονται να μεγαλώσουν τα παιδιά τους, χωρίς πολλοί απ' αυτούς να έχουν την δυνατότητα, να τους προσφέρουν ακόμα και τα απαραίτητα, αλλά,

Βλέποντας και τα δάκρυα των πονεμένων γερόντων που ενώ εργαζόνταν σε όλη τους την ζωή, τώρα πλέον, στις εσχαιές του βίου τους δυσκολεύονται, με τα ψυχία που λαμβάνουν εξ' απτίας της άδικης, εν πολλοίς, μεταχείρισης υπό της πολιτείας, ακόμα και να επιβιώσουν,

Βλέποντας, λέγω, και ακούοντας η Παναγία μας, τόσο κλαυθμό και πόνο, με τους δικούς της φεγγοβόλους οφθαλμούς, αισθανόμεθα και την μητρική της παράκληση, να καλώς ηκούσατε, την μητρική της παράκληση, προς όλους μας.

«Παιδιά μου, τώρα είναι η ώρα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά να σταθήτε ο ένας δίπλα στον άλλο. Τώρα είναι η ώρα, παρά ποτέ, να είστε ενωμένοι, πιασμένοι χέρι με χέρι για να νικήσετε τις δυσκολίες της ζωής. Αντέχεις παιδί μου, να βλέπης τον αδελφό σου να πεινάει και συ να έχεις να φας, σήμερα; Πως παιδί μου, θα γυρίσης στο σπίτι σου έχοντας προσκυνήσει την Εικόνα μου με ήσυχην την συνείδησή σου, ότι έκανες το χρέος σου, αφού δεν πονάς για τον συνάνθρωπό σου, ο οποίος δεν έχει που να ακουμπήσει το κεφάλι του;

Τώρα παιδί μου, δοκιμάζεται η αγάπη σου προς τον Θεό, σαν το χρυσάφι μέσα στο καμίνι. Παιδί μου, οι καιροί άλλαξαν. Αιτία είναι η ανθρωπινή αμαρτία και αποστασία από τον Υιό και Θεόν μου. Όμως, μέσα από την δοκιμασία και την μετάνοια, ο άνθρωπος αισθάνεται την ουράνια μέριμνα και θαλιωρή του Κυρίου και σώζεται.

Παιδί μου, άφησε την καρδιά σου, το είναι σου, να εξέλθη προσευχητικά προς τον Θεό και ικέτευε μετά δακρύων και για σένα και για τον αδελφό σου. Γίνε ελεήμων, πρώτα με την προσευχή και ύστερα βοήθησε τον εαυτό σου να ελεηθής μέσα από την προσφορά ελεημοσύνης στον συνάνθρωπό σου, που είναι δίπλα σου, που πεινάει, που υποφέρει, που απελπίζεται, που τον έχει γονατίσει ο πόνος της ζωής.

Η ελεημοσύνη είναι η μεγάλη δύναμη, που ανεβάζει με ασφάλεια τον άνθρωπο στον Ουρανό».

Αυτά τα λόγια νοερά ακούω, αδελφοί μου και παιδιά μου, ως Επίσκοπος και πνευματικός σας πατέρας, καθώς πλη-

σιάζω με δέος ιερό, να προσκυνήσω το περίπυστο της Παναγίας μας εικόνημα.

Καί γι' αυτό τολμώ να σας παρακαλέσω, σήμερα στην γιορτή της, λέγοντάς σας αντί άλλης πνευματικής παροτρύνσεως. Γίνετε ελεήμονες. Απλώστε το χέρι σας και ενσχύσατε τους εμπειριστάτους αδελφούς μας, οι οποίοι δυστυχώς, είναι πάρα πολλοί δίπλα μας και περμιένουν την αγάπη μας, για να φάνε ένα πιάτο φαγητό, για να προσφέρουν στα παιδιά τους τα βασικά αγαθά, που δυστυχώς τα στερούνται.

Πιστεύω, ότι όπως πάντα, έτσι και σήμερα, θα δείξετε τα ελεήμονα αισθήματά σας και στον δίσκο που θα περιαχθή στους Ναούς θα προσφέρετε, ο,τι δύνασθε και εφ' όσον δύνασθε και επιθυμήτε, προκειμένου να ενισχυθή η προσπάθειά μας για την βοήθεια των ενδεών αδελφών μας.

Είμαι βέβαιος, ότι εάν ευρισκόσασταν κάποια ημέρα έξω από την θύρα του Γραφείου μας, θα αδειάζατε τις τσέπες σας, για να βοηθήσετε όσους κλαίνε από την ανέχεια και την δυστυχία. Γι' αυτό τολμώ, να ζητήσω την βοήθεια σας. Δεν μπορεί ο καθένας από αυτούς να σταθή μπροστά σου αδελφέ μου και να σου πεί: «Βοήθησέ με, πεινάω!». Ο Επίσκοπός σας, όμως, σας παρακαλεί με την δική τους φωνή και θα παρακαλή κάθε ημέρα για τον σκοπό αυτό. Ναι το ξέρω, ότι μπορούμε να ζήσωμε όλοι. Αν φάμε σήμερα ένα σουβλάκι λιγότερο, αν αφαιρέσωμε ένα αναψυκτικό από το καθημερινό μας γεύμα, αν σταματήσωμε το κάπνισμα και αν άλλα πράγματα περιορίσωμε, θαύματα μπορούμε να κάνωμε.

Αδελφοί μου, τελειώνοντας, επιθυμώ να σας ευχαριστήσω για την βοήθεια που προσφέρετε, ώστε να απαλύνωμε τον πόνο των συνανθρώπων μας. Μη μας αφήσετε, να πούμε κάποια στιγμή: «Παιδί μου, δεν έχω τίποτα να σου δώσω...». Τα υλικά αγαθά τελειώνουν, όταν σταματήσουν τα αποθέματα ψυχής, όταν δηλαδή, ψυγή η αγάπη.

Εσείς ποτέ δεν θα αφήσετε την καρδιά σας, να παγώση από της αγάπης την έλλειψη. Εγώ θα σας το υπενθυμίζω πάντοτε. Κάνετε σήμερα το χρέος σας, όπως επράξατε και άλλες φορές και όπως θα πράξετε και στην συνέχεια.

Αδελφοί μου,

Κάνετε την Παναγία μας να χαρή με την διπλή σας ελεημοσύνη. Με την ελεημοσύνη, δηλαδή, μέσω της θερμής προσευχής και της ικεσίας υπέρ των αδελφών μας, αλλά και με την άλλη μορφή της ελεημοσύνης, διά της οποίας προσφέρεται ο οβολός μας στους εμπειριστάτους συνανθρώπους μας.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέγει: «Έχεις οβολόν; Αγόρασον τον ουρανό. Ουχ ότι εύωνος εστί ο ουρανός αλλά φιλότιμος ο Δεσπότης...». Δηλαδή: «Έχεις μια πεντάρα; Μπορείς να αγοράσης τον ουρανό. Όχι γιατί είναι φτηνός ο ουρανός, αλλά γιατί είναι φιλότιμος ο Δεσπότης».

Παιδιά μου ευλογημένα, εύχομαι από τα βάθη της ψυχής μου, η Χάρις του ελεήμονος Θεού να είναι πλούσια επί πάντας υμάς, διά πρεσβειών της Υπεραγίας Θεοτόκου.

Μη λησμονήτε ποτέ: «Μακάριοι οι ελεήμονες ότι αυτοί ελεηθήσονται».

**Τα έτη σας πολλά και ευλογημένα.
Η Παναγία μας ας είναι σκέπη
και βοήθεια όλου του κόσμου
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ**